

Rådgivande material för Känd leverantör av förnödenheter för användning ombord eller till flygplatsen

Råden i denna skrift bygger på Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:80) om luftfartsskydd

Versionshistorik

Version	Datum	Beskrivning	Ansvarig
09.00	2021-01-15	Slutlig	Malin Spångberg
10.00	2024-07-02	Slutlig	Johan Bång

Innehållsförteckning

INLEDNING OCH KLARGÖRANDE AV NÅGRA BEGREPP	4
VARFÖR SKA VÅRT FÖRETAG BLI KÄND LEVERANTÖR?	4
VAD ÄR FÖRNÖDENHETER FÖR NÅGOT?	4
PROCESS FÖR ATT BLI KÄND LEVERANTÖR	5
Utse en säkerhetsansvarig person	5
Upprätta ett säkerhetsprogram	6
Företaget ska valideras	6
Upprätta en försäkran om åtagande	7
VÄGLEDNING INOM NÅGRA OMRÅDEN	7
Säkerhetsprövning	7
Utbildning	10
Identifierbara förnödenheter	11
Skalskydd/tillträdeskontroll	12
Säkerhetsåtgärder för att förnödenheter inte ska innehålla förbjudna föremål	13
Transporter	13
Insider	14
Rapportering	15
Intern kvalitetskontroll (egenkontroll)	15
BILAGOR	17
Bilaga 1 – Modellprogram (mall för säkerhetsprogram)	17
Bilaga 2 – Försäkran om åtagande - leverans till flygplats	22
Bilaga 3 – Försäkran om åtagande – för användning ombord	23
Bilaga 4 – Checklista för genomförande av säkerhetsprövning	24
Bilaga 5 – Mall för referenstagning (säkerhetsprövning)	31
Bilaga 6 – Mall för inledande säkerhetsprövningsintervju	40
Bilaga 7 – Mall för uppföljande säkerhetsprövningsintervju	55
Bilaga 8 – Mall för avslutande säkerhetsprövningsintervju	63
Bilaga 9 – Föreskriftens krav på innehåll i utbildning	67
Bilaga 10 – Krav utbildning/säkerhetsprövning säkerhetsansvarig	68
Bilaga 11 – Krav utbildning/säkerhetsprövning övrig personal	69
Bilaga 12 – Prov och mall för utbildningsintyg	70
Bilaga 13 – Förbjudna föremål	74
Bilaga 14 – Åkeriavtal mellan Känd leverantör och anlitat åkeri	75
Bilaga 15 – Exempel på egenkontrollprogram	76

Inledning och klargörande av några begrepp

För att bli *Känd leverantör* till en flygplats, ett flygbolag eller en säkerhetsgodkänd leverantör¹ finns det ett antal krav som ska vara uppfyllda innan förnödenheter (varor) får tas in på flygplatsen eller ombord på ett luftfartyg.

Kraven inom luftfartsskydd² syftar till att minimera risken för att förbjudna föremål hamnar ombord på ett flygplan och som någon kan använda för att utföra en olaglig handling (terroristbrott).

Regelverket gör skillnad på ”förnödenheter till flygplats” och ”förnödenheter som ska lastas ombord”, men det är samma krav, så råden i detta dokument är tillämpliga oavsett om den Kända leverantören levererar till en flygplats, ett flygbolag eller en säkerhetsgodkänd leverantör.

När *leverans/varor* nämns i detta dokument så avses de förnödenheter som beskrivits ovan.

För att få mer kunskap om vad det innebär att vara Känd leverantör rekommenderas den person som ska implementera konceptet att ta del av utbildningsmaterialet ”Utbildning luftfartsskydd” som också är ett material för de personalkategorier som kommer beröras av kraven kopplade till Känd leverantör.

Där ny text har lagts till eller befintlig text har ändrats i det rådgivande materialet kommer texten markerats med rött.

¹En *säkerhetsgodkänd leverantör* är oftast ett cateringföretag som har ett godkännande från Transportstyrelsen och därmed uppfyller kraven för att få lasta förnödenheter direkt ombord. En säkerhetsgodkänd leverantör ska inte förväxlas med en *Känd leverantör*.

²*Luftfartsskydd* är en kombination av åtgärder och personella och materiella resurser som syftar till att skydda den civila luftfarten mot olagliga handlingar som äventyrar skyddet av den civila luftfarten. Luftfartsskydd på engelska benämns *aviation security*.

Varför ska vårt företag bli Känd leverantör?

Konceptet bygger på att varor som kommer från en Känd leverantör kan föras in på t.ex. en flygplats utan att säkerhetskontrolleras, dvs. den Kända leverantörens hantering ska i rimlig grad säkerställa att förbjudna föremål inte finns i leveranserna. Av den anledningen är det viktigt att hanteringen hos en Känd leverantör uppfyller kraven. Listan över förbjudna föremål finns i bilaga 13.

Vad är förnödenheter för något?

Varor/leveranser som är avsedda

- för försäljning inom kontrollerat område på en flygplats (t.ex. varor till restauranger och butiker)
- för användning inom kontrollerat område på en flygplats (t.ex. flygbränsle, avisningsvätska, förbrukningsartiklar)
- för försäljning eller användning på ett flygplan (t.ex. taxfreevaror, förbrukningsartiklar, tidningar, filter, kuddar, färdig catering)
- att användas av exempelvis hantverkare som ska utföra arbeten eller installationer

Process för att bli Känd leverantör

För att bli en Känd leverantör är det fyra steg som måste genomföras.

Med detta material som stöd kan ni förbereda er väl innan det tredje steget med valideringen påbörjas. Här kommer nu en beskrivning av de fyra stegen i processen för att bli en Känd leverantör.

1

Utse en säkerhetsansvarig person

För att kunna bli en Känd leverantör behöver företaget utse en person som har ansvaret för säkerheten¹ (luftfartsskyddet) i företaget och som har rätt kompetens och känner till de säkerhetsåtgärder som ska vidtas av en Känd leverantör.

Den säkerhetsansvarige behöver ha goda kunskaper inom följande områden för att lyckas i sin roll:

- Rekryteringskrav (säkerhetsprövning)
- Utbildningskrav för den personal som ska hantera förnödenheterna
- Skalskydd och hur tillträde till företagets lokaler begränsas för att skydda mot att obehöriga personer kommer åt förnödenheterna
- Krav på genomförande och skydd av transporter av förnödenheter som ska levereras till flygplats, flygföretag eller säkerhetsgodkänd leverantör
- Intern kvalitetskontroll
- Ansvarsfördelningen mellan den Kända leverantören och de flygplatser/flygföretag/säkerhetsgodkända leverantörer som förnödenheterna ska levereras till
- Förmåga att motivera sin personal för att de ska efterleva föreskriftskraven

¹ Även eventuella åkerier, omlastningscentraler och andra underleverantörer omfattas av kravet på utsedd person för säkerheten.

Den säkerhetsansvarige har ett stort ansvar och måste ha mandat att agera i sin roll och kunna vidta åtgärder när så krävs för att företaget ska leva upp till kraven för att leverera förnödenheter till flygplats/flygföretag/säkerhetsgodkända leverantörer.

2

Upprätta ett säkerhetsprogram

Den Kända leverantören ska upprätta ett säkerhetsprogram där det beskrivs på vilket sätt företaget uppfyller föreskriftskraven. Verksamheten ska i säkerhetsprogrammet beskriva procedurer, rutiner, ansvarsfördelning etc. som är kopplade till de delar som berör hantering av förnödenheter som ska levereras till flygplats/flygföretag/säkerhetsgodkänd leverantör.

Säkerhetsprogrammet kan vara ett sammanhållet dokument eller hänvisa till rutiner och processer i andra dokument. Dokumenten ska vara spårbara och gå att härleda till alla delar i kravbilderna. Säkerhetsprogrammet är ett levande dokument och ska uppdateras om förändringar sker i verksamheten som påverkar rutiner etc. inom luftfartsskyddet.

För att underlätta framtagandet av ett säkerhetsprogram har Transportstyrelsen tagit fram ett så kallat modellprogram, vilket står er fritt att använda om ni vill. Tillsammans med det rådgivande materialet blir modellprogrammet en bra hjälp vid uppstarten, då ni kan ta del av tips och vägledning om vad som behöver finnas med i säkerhetsprogrammet. Förslaget på struktur och innehåll i ett säkerhetsprogram finns i bilaga 1.

Även eventuella underleverantörer såsom åkerier och omlastningscentraler ska upprätta ett säkerhetsprogram innehållande procedurer, rutiner, ansvarsfördelning etc. i de delar som verksamheten omfattas av.

3

Företaget ska valideras

En Känd leverantör utses/godkänns av flygplatsen, den säkerhetsgodkända leverantören eller flygföretaget som företaget levererar till. Ett godkännande är plats-specifikt dvs. varje plats där verksamhet bedrivs måste ha varit föremål för validering på plats. Det kan med andra ord inte ske på övergripande nivå för hela företaget. Har företaget verksamhet på flera orter, där leveranser går direkt till exempelvis flygplatser, måste alla platser valideras och godkännas.

En validering på plats ska göras för att kontrollera att de åtgärder som beskrivs i säkerhetsprogrammet är i enlighet med kravbilderna samt att säkerhetsprövning och utbildning av personal har genomförts.

Valideringen kan göras av en EU-validerare eller en person som är utsedd och utbildad av flygplatsen/flygföretaget/säkerhetsgodkända leverantören.

En validering gäller i max två år räknat från valideringstillfället. En förnyelse kräver att en ny validering på plats genomförs.

Vid förändringar i företagets verksamhet kopplat till kraven för känd leverantör behöver eventuellt en ny validering genomföras (t ex. förändringar i produktion eller transportkedjan).

En lista med certifierade validerare finns på Transportstyrelsens hemsida:
<https://www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/Luftfartsskydd-security/Certifierade-validerare/>

4

Upprätta en försäkran om åtagande

Godkännandet av en Känd leverantör baseras på att en validering har utförts, att ett säkerhetsprogram finns samt att försäkran om åtagande har undertecknats.

Av försäkran ska det framgå vilket företag som är Känd leverantör, plats/ort där verksamheten finns samt vem mottagaren är. Observera att det finns två olika mallar för försäkran om åtagande, som är avsedda för

- förnödenheter till flygplats – bilaga 2
- förnödenheter som ska användas ombord (flygbolag eller säkerhetsgodkänd leverantör) – bilaga 3

Om den Kända leverantören anlitar ett externt åkeri för transporterna, kan ett åkeriavtal tecknas för att tydliggöra vilka säkerhetsåtgärder som åkeriet måste uppfylla. Åkeriavtalet är inget krav, men det kan med fördel användas. Kraven på säkerhetsåtgärder ska dock alltid uppfyllas även om ett åkeriavtal inte tecknas. Ett exempel på åkeriavtal mellan Känd leverantör och anlitat åkeri finns i bilaga 14.

Vägledning inom några områden

Säkerhetsprövning

Den som är utsedd till säkerhetsansvarig och personal som har tillgång till identifierbara förnödenheter har en befattning som är placerad i säkerhetsklass 3 och ska därmed genomgå en säkerhetsprövning² enligt 3 kap. 3 § säkerhetsskyddslagen (2018:585).

Säkerhetsprövningen består av en *grundutredning* samt en *registerkontroll*.

Grundutredningen innefattar en utredning om personliga förhållanden av betydelse för säkerhetsprövningen. Följande delar ska ingå i grundutredningen:

- Dokumentation som styrker identitet
- Sammanställning av genomförd bakgrundskontroll (fem senaste åren)
- Säkerställda luckor överstigande 28 dagar (fem senaste åren)
- Intyg och betyg som styrker bakgrundskontrollen
- Dokumentation av genomförd referenstagning
- Dokumentation av genomförd säkerhetsprövningsintervju

² En sammanställning av vilka personalkategori som omfattas av krav på säkerhetsprövning finns i bilaga 10 och 11.

Inledningsvis är det också viktigt att syftet med säkerhetsprövningens olika delar framgår för den som skall provas.

Inledande och uppföljande säkerhetsprövningsintervju ska genomföras som ett fysiskt samtal.

Vid utförande av säkerhetsprövning i enmansföretag bör en extern part genomföra säkerhetsprövningen.

Säkerhetspolisen har tagit fram ett vägledande material som på ett bra sätt beskriver säkerhetsprövningens innehåll, syfte, genomförande och även den fortlöpande uppföljningen. Transportstyrelsen rekommenderar därför att alla verksamheter tar del av Säkerhetspolisens vägledning i säkerhetsskydd – Personalsäkerhet och då särskilt kapitel 4 som beskriver säkerhetsprövningen:

[Vägledning-Personalsakerhet.pdf \(sakerhetspolisen.se\)](#)

Kontroll fem år tillbaka i tiden

Utöver kraven på grundutredningen ska enligt EU-lagstiftningen eventuella luckor under de senaste fem åren kontrolleras. Det vill säga om en person har luckor mellan utbildning, anställning etcetera. som överstiger 28 dagar ska dessa förklaras och vid behov verifieras.

Enligt EU-lagstiftningen ska säkerhetsprövningen omfatta straffregistren i alla hemvistländer de senaste fem åren. Hemvistland är definierat som det land i vilket en person har varit bosatt utan avbrott i minst sex månader. Det innebär att när en verksamhetsutövare anställer en person som har haft hemvistland utanför Sverige de senaste fem åren ska personen kunna visa upp utdrag från belastningsregister eller motsvarande från myndigheterna i respektive hemvistland/hemvistländer som visar att inga brott begåtts. Utdraget ska vara på engelska eller svenska alternativt översatt, av en auktoriserad översättare, till något av dessa språk. Verksamhetsutövarna förväntas göra en översiktlig bedömning av trovärdigheten av utdragen samt en kontroll av att det framgår att inga brott har begåtts. En bedömning av trovärdigheten skulle till exempel kunna vara att kontrollera att dokumentet ser ut att komma från en myndighet eller en officiell källa. Utdraget ska bifogas ansökan om registerkontroll och Transportstyrelsen kommer då att göra en vidare kontroll av utdragen. Det är viktigt att utdraget håller en hög kvalitet och är läsbart. Om originalet av utdraget skannas är det viktigt att utdraget syns i sin helhet och att kopian är i färg. Fotografering av registerutdraget godtas inte som en godkänd kopia. Om utdrag inte kan uppvisas kan inte säkerhetsprövningen godkännas.

Via nedanstående hemsida kan uppgifter eventuellt eftersökas om vilken myndighet som kan kontaktas i olika länder:

<https://travel.state.gov/content/travel/en/us-visas/Visa-Reciprocity-and-Civil-Documents-by-Country.html>

Via polismyndigheten går det att ansöka om utdrag ur andra EU-länders kriminalregister. Information om hur det går till finns på polisens hemsida:

[Utdrag från annat EU-land | Polismyndigheten \(polisen.se\)](#)

Om en person har haft sitt hemvistland utanför Sverige de senaste fem åren kan detta exempelvis verifieras genom:

- att en fråga ställs i samband med säkerhetsprövningssamtalet,

- kontroll av betyg och referenser där det bör framgå om personen arbetat eller studerat utomlands,
- ett utdrag ur Skatteverkets folkbokföringsregister där det till exempel framgår flyttning till/från Sverige.

Ett "Utdrag om folkbokföringsuppgifter" kan skrivas ut via Skatteverkets e-tjänst vid inloggning med e-legitimation eller beställas via e-post då utdraget skickas till folkbokföringsadressen. Uppgifterna kan också lämnas ut muntligen via telefon under förutsättning att personen inte har skyddad identitet.

<https://skatteverket.se/privat/folkbokforing.4.18e1b10334ebe8bc800039.html>

<https://skatteverket.se/privat/folkbokforing/bestallpersonbevis/allapersonbevis.4.361dc8c15312eff6fdb20.htm?#!/lista/alla>

Det bör noteras att det är fem år tillbaka i tiden från anställningstillfället det vill säga hänsyn behöver inte tas till utlandsvistelse som ligger längre tillbaka i tiden.

Registerkontroll

En ansökan om registerkontroll ska skickas till Transportstyrelsen. Innan en ansökan om registerkontroll skickas in ska grundutredningen vara slutförd och godkänd av den Kända leverantören. Transportstyrelsen prövar betydelsen av de uppgifter som eventuellt framkommer vid registerkontrollen.

Mer information om säkerhetsprövning finns på Säkerhetspolisens hemsida (om det uppstår problem med att öppna länken, testa med en annan webbläsare):

<https://www.sakerhetspolisen.se/download/18.7acd465e16b4e0e54c64e/1560777315871/Vagledning-Personalsakerhet.pdf>

Mer information om registerkontroll finns på Transportstyrelsens hemsida:

<https://www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/Luftfartsskydd-security/registerkontroll-inom-luftfartsskyddet/>

Uppföljande säkerhetsprövningsintervju

Säkerhetsprövningsintervjun ska enligt 6 kap. 4 § i Säkerhetspolisens föreskrifter (PMFS 2019:2) om säkerhetsskydd fortlöpande följas upp. Det finns inte angivet vad som menas med fortlöpande och det kan, enligt Transportstyrelsen, vara lite beroende av olika verksamheters omfattning, organisation och relation mellan medarbetare och ansvariga chefer. En rekommendation är att säkerhetsprövningssamtalet bör följas upp minst vartannat år. För en person som varit anställd utan uppehåll behöver övriga delar av säkerhetsprövningen inte följas upp eller göras om.

Stödande material

Ett bra stöd för att uppfylla kraven på en grundutredning är att använda checklistan i bilaga 4. Mallar finns också för referenstagning, inledande säkerhetsprövningsintervju, uppföljande- och avslutande intervju, se bilaga 5, 6, 7 och 8.

Utbildning

Företaget ska i sitt säkerhetsprogram beskriva vilka utbildningskrav som personalen omfattas av och hur dessa krav uppfylls.

Transportstyrelsen tillhandahåller utbildningsmaterial, teoretiska prov samt kursintyg. Utbildningsmaterialet finns på Transportstyrelsens hemsida: www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/Luftfartsskydd-security/Kand-leverantor-varorfordenheter/. Prov och mall för intyg finns på hemsidan och bifogas även i detta material, se bilaga 12.

Materialet är ett stödmaterial och kan användas i utbildningen. Om verksamheten vill ta fram eget material för utbildningen går det också bra. Transportstyrelsens utbildningsmaterial är avsett att användas som webbutbildning alternativt lärarlett.

Utbildningen innefattar kraven enligt följande³:

- **Allmän säkerhetsutbildning** - Utbildning för personal hos en känd leverantör, åkerier och omlastningscentraler som har tillgång till förnödenheter som ska lastas ombord eller levereras till flygplats.

5 kap. 20 § Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:80) om luftfartsskydd och förordning (EU) 2015/1998 bilagan punkt 11.2.7

- **Arbetspecifik utbildning** - Utbildning för personal som genomför *andra säkerhetsåtgärder* än säkerhetskontroll avseende förnödenheter för användning ombord och förnödenheter till flygplats.

Exempel på arbetsuppgifter som omfattas av *andra säkerhetsåtgärder*:

- personal hos känd leverantör eller underleverantör som hanterar (t.ex. tillverkar, plockar, packar) förnödenheter
- personal hos känd leverantör, egna och anlitade åkerier samt personal på omlastningscentraler som lastar, lossar, plomberar lastutrymmen.

5 kap. 12 § Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:80) om luftfartsskydd och förordning (EU) 2015/1998 bilagan punkt 11.2.3.10

- **Utbildning säkerhetskultur och insiderhot** – Personal ska inneha kännedom om relevant lagstiftning och kunskap om faktorer som bidrar till inrättandet av en robust och motståndskraftig säkerhetskultur på arbetsplatsen och på luftfartsområdet, bland annat insiderhot och radikaliserings(dessa krav tillkom 1 januari 2022).

5 kap. 23 § Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:80) om luftfartsskydd och förordning (EU) 2015/1998 bilagan punkt 11.2.3.10 b

- **Utbildning för säkerhetsansvarig** – Särskilda utbildningskrav finns för säkerhetsansvarig person hos känd leverantör, åkerier, underkontrakterade åkerier, omlastningscentraler.

³ En sammanställning av utbildningskraven finns i bilaga 10 och 11.

5 kap. 17 § Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:80) om luftfartsskydd och förordning (EU) 2015/1998 bilagan punkt 11.2.5

Utbildningsmaterialet som Transportstyrelsen tillhandhåller täcker endast i vissa delar de specifika krav som en säkerhetsansvarig ska uppfylla rörande luftfartsskydd. Övriga kompetenskrav uppfylls normalt genom befintlig kunskap och erfarenhet.

Repetition av utbildningen ska genomföras tillräckligt ofta för att säkerställa att kompetensen upprätthålls och uppdateras i takt med utvecklingen på säkerhetsområdet. Minimikravet är vart femte år eller när en person varit frånvarande mer än sex månader från en roll med krav på allmän eller arbetsspecifik utbildning.

Oftast är det den säkerhetsansvariga som ansvarar för att utbildningen genomförs och kvalitetssäkras. När ni utbildar er personal ska ni spara utbildningsdokumentationen (kursintyg e.d.) så länge personen är anställd i verksamheten.

Av utbildningsdokumentationen ska det framgå:

- Vem som genomgått utbildningen
- Vem som hållit i utbildningen (läraren) eller om utbildningen genomförts digitalt
- När utbildningen genomfördes (datum)
- Vad utbildningen omfattat

Identifierbara förnödenheter

Kraven om skydd och säkerhetsåtgärder gäller från det att förnödenheter/varuleveranser har **identifierats** som sådana d.v.s. vid den tidpunkt när det är klart att dessa kommer att levereras till exempelvis en flygplats eller motsvarande.

I en process bestående av tillverkning, lagring och packning, kan det i princip innebära att varorna blir identifierade först i det ögonblick när de packas för att levereras. Då är det endast en liten del av verksamheten och ett fåtal personer som berörs av kravbilderna.

Det kan också innebära att detta sker tidigt i processen beroende på omständigheterna.

Beroende på hur företagets verksamhet ser ut kan det av olika skäl vara idé att tänka över hur man minimerar de delar av verksamheten som berörs av kraven.

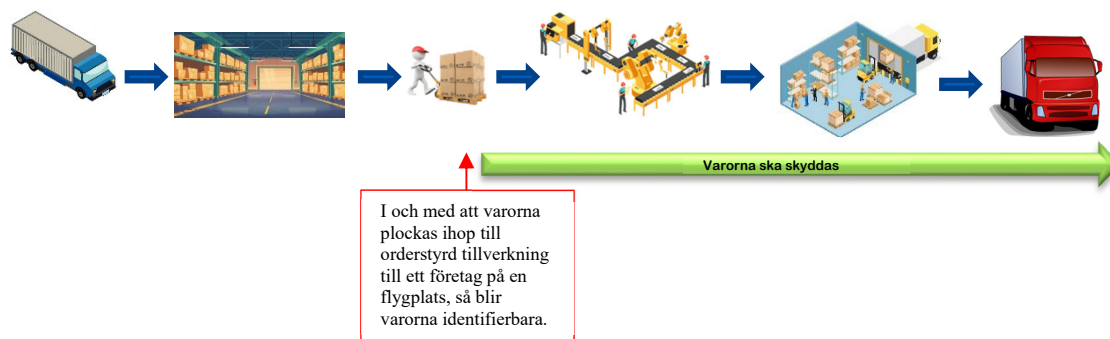
Varorna kan också vara identifierbara redan innan de anländer till den Kända leverantören. Då tillkommer extra säkerhetsåtgärder, se under rubriken "Säkerhetsåtgärder för att förnödenheter inte ska innehålla förbjudna föremål".

I säkerhetsprogrammet kan det vara bra att schematiskt rita upp varuflödet och markera ut var i processen varorna blir identifierade samt beskriva hur de blir identifierade, se exempel nedan.

Exempel 1 – Varorna blir identifierbara vid orderplockning innan utlastning

Exempel 2 – Varorna blir identifierbara vid hämtning på lager innan tillverkning

Exempel 3 – Varorna blir identifierbara på fabriken som tillverkar varan i föregående led

Skalskydd/tillträdeskontroll

Genom att ha ett bra skalskydd (t.ex. staket, kodlås på dörrar, övervakningskameror, system för tillträdeskontroll) minskas risken för att obehöriga kommer in i anläggningen och får tillgång till identifierbara förnödenheter.

Om lås med nycklar används för att skydda identifierbara förnödenheter måste tillgången till nycklarna begränsas till endast behöriga personer.

Tillträde kan kontrolleras genom ett elektroniskt system exempelvis kortläsare där behörighetskort används tillsammans med kod. Det bör framgå av rutiner att det vid dörrar med kort och kod, inte är tillåtet hålla upp dörren och låta flera personer passera åt gången.

I säkerhetsprogrammet bör det också framgå vilka regler som gäller för besökare.

Säkerhetsåtgärder för att förnödenheter inte ska innehålla förbjudna föremål

Kraven om skydd och säkerhetsåtgärder gäller från den tidpunkt när varorna är identifierade att levereras till exempelvis en flygplats. Det kan vara så att hela verksamheten och alla anställda omfattas av kraven, men det kan också vara mindre delar av verksamheten.

Exempel på säkerhetsåtgärder som ska vidtas för de delar i flödet som omfattas av kraven:

- Skalskydd (fysiskt skydda varorna mot obehörig åtkomst)
- Tillträdeskontroll (säkerställa att endast behöriga personer har tillgång till de identifierbara varorna)
- Utbildning (säkerställa att endast personer med rätt utbildning har åtkomst till de identifierbara varorna)
- I rimlig grad se till inga förbjudna föremål döljs i varorna/leveranserna

För att uppfylla kravet på skydd ska de anställda som hanterar varorna ha kunskap om vilka föremål som de ska vara uppmärksamma på, titta efter tecken på manipulering samt säkerställa att inga obehöriga kommer åt varorna. Kunskap om dessa krav får medarbetaren när de genomgår den utbildning som det hänvisas till i detta rådgivande material.

Om varorna blir identifierbara innan de anländer till den egna verksamheten tillkommer ytterligare krav på säkerhetsåtgärder. Då måste dessa varor genomgå tillräcklig ”plock & pack” så att det i rimlig grad kan säkerställas att de inte innehåller några förbjudna föremål. Råder osäkerhet kring ”rimlig grad”, kontakta en validerare för bedömning.

En förteckning av de förbjudna föremålen finns i bilaga **13**.

Transporter

Det finns krav på hur leveranserna ska skyddas under transport. Åtgärderna syftar till att förhindra obehörig åtkomst. Det är viktigt att skyddet upprätthålls under hela transportkedjan, vilket inkluderar eventuella omlastningar på vägen till slutmottagaren.

Det finns olika möjligheter att skydda leveranserna, exempelvis genom att försegla eller låsa lastutrymmet och/eller förpacka varorna i behållare där det tydligt syns om någon försökt ta sig in i eller manipulerat förpackningen. Hjälpmedel kan vara låsta behållare, försegling, säkerhetstejp eller tillräcklig inplastning (krympplast). Varorna kan också fysiskt skyddas genom att en person med rätt utbildning övervakar (ej via övervakningskameror) varorna.

Används säkerhetstejp ska den vara utformad så att när den avlägsnas, ska det inte gå att återförsluta med samma tejprensa samt att den ska lämna efter sig märkning som indikerar att någon gjort åverkan på förpackningen. Med vanlig tejp uppfylls inte kravet på att tecken på manipulation tydligt ska synas.

Förseglingar och säkerhetstejp måste skyddas mot obehörig åtkomst och behöver förvaras, så att bara behörig personal kommer åt dessa. **Förseglingar och säkerhetstejp ska vara spårbar och inte möjlig att anskaffa i handeln för gemene man.**

Exempel spårbar säkerhetstejp:

Om numrerade förseglingar används ska ett system finnas där mottagaren kan kontrollera att förseglingen inte manipulerats.

Vid inplastning av pallar så är det viktigt att pallan även skyddas för manipulation från undersidan.

Om ett annat företag anlitas för transport av förnödenheter⁴ ska den Kända leverantören säkerställa att samma krav som ställs på den Kända leverantören uppfylls av transportören d.v.s. utse en säkerhetsansvarig person, utbilda personal med tillgång till identifierbara leveranser och skydda leveranserna under själva transporten.

Insider

Kända leverantörer ska utarbeta en strategi och vidta åtgärder för att möta insiderhot.

Den kända leverantörens säkerhetsprogram ska innehålla:

- en beskrivning av intern strategi (policy) för att öka de anställdas säkerhetsmedvetenhet och främja säkerhetskulturen i verksamheten.
- en åtgärdsplan – vad gör man för att uppfylla policyn

Policyn bör uttrycka ledningens övergripande viljeinriktning och varför det är viktigt med säkerhetsmedvetande och säkerhetskultur.

och innehålla en:

- kort beskrivning av hur viljeinriktningen ska uppnås
- beskrivning av ansvarsförhållandena inom luftfartsskyddet
- förklaring av viktiga begrepp
- innehålla en redogörelse för vem som ansvarar för policyn samt hur den ses över och revideras

Exempel: Begreppsförklaringar

- Säkerhetskultur är organisationens gemensamma sätt att tänka och agera i förhållande till risk och säkerhet.

⁴ Kravet gäller även eventuella åkerier och omlastningscentraler som ingår i transportkedjan.

- Säkerhetsmedvetande är den enskildes förmåga att agera på ett säkert sätt samt upptäcka brister och händelser som kan utsätta organisationen/verksamheten för risker.
- Ett ledningssystem för luftfartsskydd är ett verktyg som hjälper oss att upprätta, införa, driva, granska, underhålla och förbättra den önskade nivån på luftfartsskyddet i vår organisation.

Säkerhetsprogrammet ska även innehålla en **åtgärdsplan** som redogör för vilka åtgärder som ska vidtas för att möta insiderhot.

Exempel: Åtgärdsplan

Åtgärder	Tidplan	Ansvarig
Genomföra utbildning som innehåller delar om insider och säkerhetskultur		
Genomföra uppföljning av säkerhetsprövningssamtal		
Genomföra kontinuerlig uppföljning av verksamheten för att säkerställa att standarder och regler efterlevs		

Transportstyrelsen tillhandahåller utbildningsmaterial avseende insiderhot se avsnitt om **Utbildning** ovan.

Rapportering

De anställda ska veta hur de ska agera och rapportera vid en eventuell incident som kan påverka skyddet och hanteringen av identifierbara förnödenheter. Den som är ansvarig för att ta emot en rapporterad incident/avvikelse, normalt den säkerhetsansvarige, måste ha befogenhet och kunskap att vidta nödvändiga åtgärder.

Om det finns anledning att anta att förnödenheter som varit föremål för säkerhetsåtgärder, och som ska levereras till exempelvis en flygplats, har manipulerats eller inte har skyddats mot obehörig åtkomst från det ögonblick då säkerhetsåtgärderna genomfördes, ska de säkerhetskontrolleras (t.ex. röntgas) av flygplatsoperatören innan de får tas in på flygplatsens kontrollerade område.

Intern kvalitetskontroll (egenkontroll)

Det finns ett krav på att den Kända leverantören ska genomföra intern kvalitetskontroll. Andra vanliga benämningar på intern kvalitetskontroll är egenkontroll, internrevision eller intern audit.

Syftet med egenkontrollen är att identifiera eventuella avvikelser i den egna verksamheten. Den verksamhet som avses är de rutiner och procedurer som beskrivs i säkerhetsprogrammet och som har med luftfartsskyddet att göra.

För en fungerande egenkontroll bör en ansvarig person finnas utpekad. Det är vanligt att det är den säkerhetsansvariga som har denna uppgift. Om andra personer utför egenkontrollerna, är det viktigt att de har kunskap om kraven som ställs på de rutiner och procedurer som de granskar. En annan viktig aspekt är att kontrollerna sker ute i verksamheten, dvs. att man kontrollerar att rutinerna efterlevs.

Resultatet av den genomförda egenkontrollen bör dokumenteras. Har avvikelser/brister identifierats är det viktigt att orsaken hittas och åtgärdas, för att förhindra att avvikelsen upprepas.

Beroende på verksamhetens omfattning behöver den ansvarige utarbeta en plan för när, var och hur kontrollerna ska genomföras (egenkontrollplan). Ett exempel på hur en egenkontrollplan kan utformas finns i bilaga 15.

Har verksamheten underleverantörer ska de också omfattas av företagets interna kvalitetskontroll.

Exempel på kontrollpunkter

- Uppfyller genomförda säkerhetsprovningar kraven?
- Har personal som har tillträde till identifierbara förnödenheter rätt utbildning?
- Finns utbildningar dokumenterade?
- Fungerar rutiner för tillträdeskontroll?
- Fungerar larmfunktioner?
- Skyddas förnödenheterna i lokalerna?
- Efterlevs ev. rutiner för försegling under transport?
- Skyddas förnödenheterna under transport?
- Har anlitade chaufförer kunskap om krav och rätt utbildning?

Bilagor

Bilaga 1 – Modellprogram (mall för säkerhetsprogram)

(Mall i Word-format återfinns under stödmaterialet på Transportstyrelsens hemsida under Kända leverantörer)

MODELLPROGRAM

Mall för utformning av säkerhetsprogram för
känd leverantör av förnödenheter
för användning ombord eller till flygplats

Version 3.0

2023-11-14

Förslag till struktur och innehållsförteckning

1. Organisation och ansvarsfördelning

- 1.1. Kontaktuppgifter
- 1.2 Säkerhetsansvarig

2. Rekrytering och utbildning av personal

- 2.1 Säkerhetsprovning
- 2.2 Utbildning

3. Verksamhetsbeskrivning

- 3.1 Övergripande beskrivning
- 3.2 Identifierbara förnödenheter

4. Anläggningens skalskydd/tillträdeskontroll

5. Säkerhetsåtgärder för att förnödenheter inte ska innehålla förbjudna föremål

- 5.1 Mottagning/lossning
- 5.2 Produktion/tillverkning
- 5.3 Mellanlagring
- 5.4 Packning
- 5.5 Utlastning/avsändning

6. Transport

- 6.1 Egen regi, anlitat åkeri
- 6.2 Transportkedjan
- 6.3 Skydd under transport

7. Insider

8. Rapportering

9. Intern kvalitetskontroll

I rutorna under respektive rubrik ges en kort vägledning till vad som bör beskrivas under aktuell punkt. Mer information finns i det rådgivande materialet.

1. Organisation och ansvarsfördelning

1.1. Kontaktuppgifter

Namn, adress och organisationsnummer och adress till den eller de anläggningar som omfattas av valideringen.

1.2 Säkerhetsansvarig

Namn, befattning och kontaktuppgifter för den som är utsedd som säkerhetsansvarig på anläggningen eller anläggningarna (om flera).

2. Rekrytering och utbildning av personal

2.1 Säkerhetsprövning

*Beskriv hur säkerhetsprövning omhändertas i samband med rekrytering. Ett sätt att fånga upp dessa krav både vad gäller säkerhetsansvarig och personal i övrigt kan vara att koppla ihop dem med roller och/eller arbetsbeskrivningar. Vem har ansvar för genomförande? Mer information om hur en säkerhetsprövning genomförs finns i det rådgivande materialet och dess bilagor. **Hur säkerställs att personal från externt anlitade åkerier/omlastningscentraler som har tillgång till identifierbara förnödenheter genomgår säkerhetsprövning?***

2.2 Utbildning

Beskriv vilka roller/befattningar som omfattas av olika utbildningskrav. Hur säkerställs att mottagarna av utbildningen har förstått innehållet? Vem ansvarar för att utbildningen genomförs och dokumenteras? Hur säkerställs att personal från externt anlitade åkerier/omlastningscentraler som har tillgång till identifierbara förnödenheter genomgår utbildning?

3. Verksamhetsbeskrivning

3.1 Övergripande beskrivning

Kortfattad övergripande beskrivning av verksamheten, antal anställda, vilken typ produkter tillverkas/hanteras, produktion/packning/utlastning.

3.2 Identifierbara förnödenheter

Beskriv flödet, gärna med en schematisk bild, och var och hur varorna blir identifierbara som förnödenheter. Se vägledning i det rådgivande materialet.

4. Anläggningens skalskydd/tillträdeskontroll

Beskriv hur det fysiska skyddet är utformat för er anläggning. Byggnadens konstruktion. Finns staket, kodlås på dörrar, övervakningskameror. Hur kontrolleras tillträdet till företagets lokaler? Besöksrutiner?

5. Säkerhetsåtgärder för att förnödenheter inte ska innehålla förbjudna föremål

Från och med den punkt då varorna blir identifierbara ska säkerhetsåtgärder vidtas. I de fall då inte hela verksamheten omfattas av kraven, ska vidtagna säkerhetsåtgärder beskrivas för respektive tillämplig del i flödet. Exempel på säkerhetsåtgärder

- skalskydd/fysiskt skydd
- tillträdeskontroll
- behöriga/utbildade personer
- i rimlig grad se till inga förbjudna föremål döljs i leveranserna
- kontrollera att varan/förpackningen inte är utsatt för manipulation

5.1 Mottagning/lossning

5.2 Produktion/tillverkning

5.3 Mellanlagring

5.4 Packning

5.5 Utlastning/avsändning

6. Transport

6.1 Egen regi eller anlitat åkeri

Beskrivning av hur transporten till flygplatsen utförs. Sker transport med egna fordon/egen personal eller anlitas extern transportör? Om extern transportör anlitas hur säkerställs att företaget uppfyller kraven t.ex. utbildning?

6.2 Transportkedjan

Beskriv transportkedjan från utlastningen till dess att förnödenheterna når mottagaren. Sker några omlastningar? Om extern omlastningscentral anlitas hur säkerställs att företaget uppfyller kraven t.ex. utbildning och om relevant säkerhetsprövning?

6.3 Skydd under transport

Beskrivning av hur förnödenheter skyddas under transporten (låst, övervakat eller förseglat lastutrymme). Rutiner kring förseglingar (skyddas, system för kontroll hos mottagaren). Hur säkerställs skyddet vid ev. omlastningscentraler?

7. Insider

Beskriv verksamhetens strategi (policy) och åtgärder för att möta insiderhot. Vem har ansvar för att genomföra eventuella åtgärder och vem ansvarar för att uppdatera rutinen?

8. Rapportering

Beskriv hur anställda ska agera och rapportera vid en eventuell incident som kan påverka skyddet och hanteringen av identifierbara förnödenheter. Vem har ansvar för att genomföra eventuella åtgärder?

9. Intern kvalitetskontroll

Beskriv vilka kontroller som genomförs för att säkerställa att föreskriftskraven uppfylls. Frekvenser? Vem är ansvarig för att utförande och uppföljning? Se exempel på kontrollpunkter i det rådgivande materialet.

Bilaga 2 – Försäkran om åtagande - leverans till flygplats

FÖRSÄKRAN OM ÅTAGANDE – KÄND LEVERANTÖR AV FÖRNÖDENHETER TILL FLYGPLATS

I enlighet med förordning (EG) nr 300/2008 och dess genomförandeakter intygar jag att [företagets namn] på [adress/ort] kommer att

- a) utse en person som har ansvaret för säkerheten i företaget, och
- b) se till att personer som har tillgång till leveranser av förnödenheter till flygplatsen genomgår allmän utbildning om säkerhetsfrågor i enlighet med punkt 11.2.7⁵ i bilagan till genomförandeförordning (EU) 2015/1998 innan de får tillträde till leveranserna. Dessutom säkerställa att personer som utför säkerhetskontroll av leveranser av förnödenheter till flygplatser får utbildning i enlighet med punkt 11.2.3.3⁶ i bilagan till genomförandeförordning (EU) 2015/1998 och att personer som genomför andra säkerhetsåtgärder vad gäller leveranser av förnödenheter till flygplatser får utbildning i enlighet med punkt 11.2.3.10⁷ i bilagan till genomförandeförordning (EU) 2015/1998, och
- c) hindra obehöriga personer från att få tillträde till dess lokaler och leveranser av förnödenheter till flygplatsen,
- d) i rimlig grad se till att inga förbjudna föremål döljs i leveranser av förnödenheter till flygplatsen, och
- e) förse alla fordon och/eller behållare som används för att transportera leveranser till flygplatsen med försegling eller ett fysiskt skydd (denna punkt behöver inte tillämpas under transporter på flygsidan).

Om ett annat företag anlitas för transport av leveranser till flygplatsen, som inte är känd leverantör ska [företagets namn] säkerställa att alla säkerhetsåtgärder som anges ovan iakttas, och

- att [företagets namn] kommer att samarbeta till fullo vid alla inspektioner som krävs och ge tillgång till all dokumentation som inspektörerna begär,
- att [företagets namn] kommer att meddela [flygplatsoperatören] om eventuella brister i säkerheten som kan påverka förnödenheternas säkerhet, särskilt eventuella försök att gömma förbjudna föremål i leveranser av förnödenheter till flygplatsen,
- att [företagets namn] kommer att se till att all relevant personal får utbildning i enlighet med kapitel 11 i bilagan till genomförandeförordning (EU) 2015/1998 och känner till sitt säkerhetsansvar, och
- att [företagets namn] kommer att meddela [flygplatsoperatören] om
 - a) det upphör med sin verksamhet,
 - b) det inte längre kan uppfylla kraven enligt gällande EU-lagstiftning

Jag ansvarar helt och fullt för denna förklaring.

Namn:

Datum:

Befattning:

Underskrift rättslig företrädare:

⁵ 5 kap. 20 § Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:80) om luftfartsskydd

⁶ 5 kap. 12 § Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:80) om luftfartsskydd

⁷ 5 kap. 12 § Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:80) om luftfartsskydd

Bilaga 3 – Försäkran om åtagande – för användning ombord

FÖRSÄKRAN OM ÅTAGANDE – KÄND LEVERANTÖR AV FÖRNÖDENHETER FÖR ANVÄNDNING OMBORD

I enlighet med förordning (EG) nr 300/2008 och dess genomförandeakter intygar jag att [företagets namn] på [adress/ort] kommer att

- a) utse en person som har ansvaret för säkerheten i företaget, och
- a) se till att personer som har tillgång till förnödenheter för användning ombord på luftfartyg genomgår allmän utbildning om säkerhetsfrågor i enlighet med punkt 11.2.7¹ i bilagan till genomförandeförordning (EU) 2015/1998 innan de får tillträde till förnödenheterna. Dessutom säkerställa att personer som utför säkerhetskontroll av förnödenheter som används ombord får utbildning i enlighet med 11.2.3.3² i bilagan till genomförandeförordning (EU) 2015/1998 och att personer som genomför andra säkerhetsåtgärder vad gäller förnödenheter för användning ombord på luftfartyg får utbildning i enlighet med 11.2.3.10³ i bilagan till genomförandeförordning (EU) 2015/1998, och
- b) hindra obehöriga personer från att få tillträde till dess lokaler och förnödenheter för användning ombord,
- c) i rimlig grad se till att inga förbjudna föremål döljs i förnödenheter för användning ombord, och
- e) förse alla fordon och/eller behållare som används för att transportera förnödenheter för användning ombord på luftfartyg med försegling eller ett fysiskt skydd (denna punkt behöver inte tillämpas under transporter på flygsidan).

Om ett annat företag används för transport av förnödenheter, som inte är en känd leverantör till flygföretaget eller en säkerhetsgodkänd leverantör, ska [företagets namn] säkerställa att alla säkerhetsåtgärder som anges ovan iakttas, och

– att [företagets namn] kommer att samarbeta till fullo vid alla inspektioner som krävs och ge tillgång till all dokumentation som inspektörerna begär,

– att [företagets namn] kommer att meddela [flygföretaget eller den säkerhetsgodkända leverantören till vilken förnödenheterna levereras] om eventuella allvarliga brister i säkerheten och alla misstänkta omständigheter som kan påverka förnödenheternas säkerhet, särskilt eventuella försök att gömma förbjudna föremål i förnödenheter som ska användas ombord,

– att [företagets namn] kommer att se till att all relevant personal får lämplig utbildning i enlighet med kapitel 11 i bilagan till förordning (EU) 2015/1998 och känner till sitt säkerhetsansvar, och

– att [företagets namn] kommer att informera [flygföretaget eller den säkerhetsgodkända leverantören till vilken förnödenheterna levereras] om

- a) de upphör med sin verksamhet
- b) de inte längre kan uppfylla kraven enligt gällande unionslagstiftning.

Jag ansvarar helt och fullt för denna förklaring.

Namn:

Datum:

Befattning:

Underskrift av rättslig företrädare:

¹ 5 kap. 20 § Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:80) om luftfartsskydd

² 5 kap. 12 § Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:80) om luftfartsskydd

³ 5 kap. 12 § Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:80) om luftfartsskydd

Bilaga 4 – Checklista för genomförande av säkerhetsprövning

(Mallar för digital ifyllnad återfinns bland stödmaterialet på
Transportstyrelsens hemsida under Kända leverantörer)

Checklista för genomförande av säkerhetsprövning

Syftet med säkerhetsprövningen är att säkerställa att den prövade är lojal mot de intressen som ska skyddas enligt säkerhetsskyddslagen och EU-förordningen, är pålitlig ur säkerhetssynpunkt samt att utreda eventuella sårbarheter.

Säkerhetsprövningen ska omfatta

- ID-kontroll,
- Uppgifter som framgår av betyg, intyg och referenser och eventuella luckor,
- Personkännedom om den som ska prövas genom säkerhetsprövningsintervju, meritförteckning, personligt brev och referenser,
- Straffregister i alla hemvistländer de senaste fem åren, och
- Registerkontroll och/eller intyg från andra hemvistländer

All dokumentation avseende säkerhetsprövningen inklusive uppgifter och verifikat som styrker anställningar och utbildningar minst fem år bakåt i tiden ska sparas under hela anställningstiden eller så länge som personen har en tjänst som omfattas av kravet på säkerhetsprövning.

Följande underlag finns som bilagor till handboken:

- Underlag för inledande säkerhetsprövningsintervju
- Underlag för uppföljande säkerhetsprövningsintervju
- Underlag för avslutande säkerhetsprövningsintervju
- Underlag för referenstagning

Uppgifter om personen som säkerhetsprövningen avser			
Efternamn		Förnamn (tilltalsnamn med versaler)	
Ev. tidigare efternamn		Personnummer	
Adress		Postnummer	Ort
Sökt befatning/tjänst			
Telefonnummer: Bostad: _____ Mobil: _____ Arbete: _____			
ID-kontroll har genomförts JA ☐ NEJ ☐		Datum	Rekommendation att spara kopia på ID
Körkortsnummer	Passnummer	SIS-nummer	Nationellt id-kortsnummer

Referenstagning

Det här är ett standardiserat material för referenstagning som innehåller exempel på frågor. De frågor som specifikt har relevans för säkerhetsprövningen är markerade i rött. Enligt EU-lagstiftningen ska säkerhetsprövningen minst omfatta anställningar och utbildningar under de senaste fem åren, vilket ger en inriktning på hur långt tillbaka i tiden referenser bör tas.

Vid referenstagning för en person är det viktigt att man förbereder sig väl, aktivt lyssnar på referenten samt att man använder informationen för att analysera resultatet på bästa sätt.

Rekommendationen är att ta minst två referenser och att minst en av referenterna bör vara en person som har chefsbefattning eller motsvarande gentemot den sökande.

Det finns två typer av referenter som man kan kontakta. Den ena typen är referenter som personen själv har uppgivit och den andra typen är referenter som kontakts utan personens vetskap. I vissa fall kan det vara mer givande att kontakta referenter som personen själv inte personens uppgivit. Informera i så fall den sökande om att ni har för avsikt att kontakta referenter som den sökande inte uppgivit. Detta för att den sökande ska få möjlighet att kommentera förarbetet.

Referenstagningen är bra att planera samt att kontakta referenten i god tid, eventuellt boka in möte så det inte blir ett stressigt samtal utan det finns tid för att genomföra intervjun i lugn och ro.

Det är viktigt att förklara att referenstagningen avser genomförandet av en säkerhetsprövning. Det är av intresse att få information och uppfattning om den sökandes säkerhetsmedvetenhet, sociala situation, sårbarheter etcetera.

Be referenten svara så utförligt som möjligt och gör en bedömning av referentens tillförlitlighet och uppgifternas sakriktighet. Det är vanligt att referenter endast beskriver den sökandes positiva arbetsprestationer och det händer även att de lämnar överdrivet positiva omdömen i syfte att bli av med någon. Vid svårbedömda svar såsom "det är en bra kille" eller "henne är det inga problem med" be om exempel på händelser eller situationer som har bidragit till referentens uppfattning.

Börja alltid med att utreda relationen mellan referenten och den prövade, både yrkesmässigt och privat. Detta är av vikt eftersom det påverkar värderingen av de uppgifter som referenten lämnar.

Uppgifter som framgår av betyg, intyg samt eventuella luckor mer än 28 dagar**CV**

CV som beskriver anställningar och utbildningar minst fem år tillbaka i tiden ska bifogas.

Är samtlig dokumentation redovisad och granskad?

JA NEJ **Intyg/betyg**

Intyg/betyg som verifierar anställningar och utbildningar minst fem år tillbaka i tiden ska bifogas.

Är samtlig dokumentation redovisad och granskad?

JA NEJ **Hemvistland**

Har personen haft sitt hemvistland utanför Sverige under de senaste fem åren?

JA NEJ

Utdrag från myndigheterna i respektive land som visar att inga brott har begåtts som föranlett förekomst i något register bifogas.

Om JA, ange vilket eller vilka länder:

Land nr 1: _____ utdrag redovisat? JA NEJ Land nr 2: _____ utdrag redovisat? JA NEJ Land nr 3: _____ utdrag redovisat? JA NEJ Land nr 4: _____ utdrag redovisat? JA NEJ

CV/Meritlista

Om bifogat CV inte innehåller specifika datum för anställning och utbildningar så eventuella luckor kan identifieras ska nedanstående tabell fyllas i. Dokument som styrker tidigare arbetsgivare, utbildningar etc. ska bifogas till dokumentationen.

Arbetsgivare/ utbildning	Anställd från (ååmmdd)	Anställd till (ååmmdd)	Anställningsintyg eller likvärdigt	Övriga noteringar

Luckor mellan anställningar/utbildningar på mer än 28 dagar

Om den person som ska anställas har luckor längre än 28 dagar inom eller mellan anställning, utbildning etc. ska dessa redovisas i tabellen nedan, undantaget lagstadgad semester.

Dokument som styrker eventuella luckor såsom sjukdom, utlandsresor, föräldraledighet, arbetslöshet etc. ska bifogas till dokumentationen.

Orsak till luckan	Från (ååmmdd)	Till (ååmmdd)	Intyg eller liknande	Övriga noteringar

Säkerhetsprövningsintervju

En rekommendation är att använda sig av underlaget för säkerhetsprövningssamtal i handboken.

Datum för genomförandet av säkerhetsprövningsintervjun: _____

Resultatet av säkerhetsprövningssamtalet

Rekommenderas

Rekommenderas ej

Referenser

En rekommendation är att använda sig av underlaget för referenstagning i handboken.

Referent

Arbetsgivare		Namn	
Telefonnummer		Befattning	
Datum för referenstagning		Resultat av referenstagning	Rekommenderas ☒ Rekommenderas ej ☐

Referent

Arbetsgivare		Namn	
Telefonnummer		Befattning	
Datum för referenstagning		Resultat av referenstagning	Rekommenderas ☒ Rekommenderas ej ☐

Referent

Arbetsgivare		Namn	
Telefonnummer		Befattning	
Datum för referenstagning		Resultat av referenstagning	Rekommenderas ☒ Rekommenderas ej ☐

Registerkontroll

Datum för registerkontroll		Resultat av registerkontroll	Godkänd ☒ Ej godkänd ☐
----------------------------	--	------------------------------	--

Signatur för genomförande av säkerhetsprövning**Säkerhetsprövningen genomförd av undertecknad**

Datum		Befattning	
-------	--	------------	--

Namnteckning

Namnförtydligande

.....

Säkerhetsprövad person godkänns av undertecknad

Datum		Befattning	
-------	--	------------	--

Namnteckning

Namnförtydligande

.....

Bilaga 5 – Mall för referenstagning (säkerhetsprövning)

(Mallar för digital ifyllnad återfinns bland stödmaterialet på
Transportstyrelsens hemsida under Kända leverantörer)

Referenstagning

Det här är ett standardiserat material för referenstagning som innehåller exempel på frågor. De frågor som specifikt har relevans för säkerhetsprovningen är markerade i rött. Enligt EU-lagstiftningen ska säkerhetsprovningen minst omfatta anställningar och utbildningar under de senaste fem åren, vilket ger en inriktning på hur långt tillbaka i tiden referenser bör tas.

Vid referenstagning för en person är det viktigt att man förbereder sig väl, aktivt lyssnar på referenten samt att man använder informationen för att analysera resultatet på bästa sätt.

Rekommendationen är att ta minst två referenser och att minst en av referenterna bör vara en person som har chefsbefattning eller motsvarande gentemot den sökande.

Det finns två typer av referenter som man kan kontakta. Den ena typen är referenter som personen själv har uppgivit och den andra typen är referenter som kontakts utan personens vetskap. I vissa fall kan det vara mer givande att kontakta referenter som personen själv inte har uppgivit. Informera i så fall den sökande om att ni har för avsikt att kontakta referenter som den sökande inte uppgivit. Detta för att den sökande ska få möjlighet att kommentera förarbetet.

Referenstagningen är bra att planera samt att kontakta referenten i god tid, eventuellt boka in möte så det inte blir ett stressigt samtal utan det finns tid för att genomföra intervjun i lugn och ro.

Det är viktigt att förklara att referenstagningen avser genomförandet av en säkerhetsprovning. Det är av intresse att få information och uppfattning om den sökandes säkerhetsmedvetenhet, sociala situation, sårbarheter etcetera.

Be referenten svara så utförligt som möjligt och gör en bedömning av referentens tillförlitlighet och uppgifternas sakriktighet. Det är vanligt att referenter endast beskriver den sökandes positiva arbetsprestationer och det händer även att de lämnar överdrivet positiva omdömen i syfte att bli av med någon. Vid svårbedömda svar såsom "det är en bra kille" eller "henne är det inga problem med" be om exempel på händelser eller situationer som har bidragit till referentens uppfattning.

Börja alltid med att utreda relationen mellan referenten och den prövade, både yrkesmässigt och privat. Detta är av vikt eftersom det påverkar värderingen av de uppgifter som referenten lämnar.

Underlag för referenstagning – exempel på frågor**Relation till den sökande**

- Är er relation yrkesmässig eller privat?

- Hur länge har ni känt varandra?

- Har det funnits någon osämja mellan er någon gång?

- Beskriv med egna ord hur du uppfattar den sökande.

Övriga noteringar

Den sökandes nuvarande anställning

(tips – undersök specifika kompetenser som är viktiga för den aktuella tjänsten. Ta med frågor från rekryteringsunderlaget och tänk på att ställa kompletterande frågor om den information som framkommer)

- Vilka arbetsuppgifter och mandat har den sökande?

- Hur fungerar den sökande i relationen med kollegor och chefer?

- Hur är den sökandes sociala förmåga (relation/uppträdande till/mot chefer, medarbetare, kunder etcetera)?

- Hur är den sökandes intresse/förmåga att lära sig nya saker?

- Hur är den sökandes initiativförmåga?

- Hur är den sökandes samarbetsförmåga?

- Hur är den sökandes förmåga att hålla tidsramar och avsluta arbetsuppgifter/projekt?

- Hur hanterar den sökande problem som uppstår i tjänsten?

– Har det förekommit några disciplinära åtgärder rörande den sökande?

– Har den sökande en bra säkerhetsmedvetenhet?

– Har den sökande skött sina arbetsuppgifter?

– Varför tror du att den sökande vill lämna sin nuvarande anställning?

Övriga noteringar

Utbildning och tidigare anställningar

- Har du kännedom om den sökandes utbildningar?

- Har du kännedom om den sökandes tidigare anställningar?

- Har du kännedom om varför den sökande har slutat vid sina tidigare anställningar?

Övriga noteringar

Andra uppdrag av relevans

- Har den sökande några bisysslor eller är aktiv i någon förening?

Övriga noteringar

Känd brottslig belastning

- Har du kännedom om den sökande har någon kriminell bakgrund?

- Har du kännedom om den sökande är under granskning för brottsmisstankar i dagsläget?

Övriga noteringar

Familj och umgänge

- Har referenten kännedom om den sökandes har genomgått någon form av kris?

- Har referenten kännedom om hur den sökandes familjeförhållande ser ut (gift/ogift/barn etc.)?

- Har referenten kännedom vilka den sökande umgås med på fritiden?

- Har referenten kännedom om hur den sökandes boende och ekonomi ser ut?

Övriga noteringar

Sårbarheter

- Har referenten kännedom om den sökande har något i sin personlighet som skulle kunna användas i utpressningssyfte?

- Har referenten kännedom om den sökande har familj eller vänner utomlands?

- Har referenten kännedom om den sökandes alkoholvanor och inställning till droger och spel?

- Har referenten kännedom om den sökande är en ombytlig person vad det gäller partners, vänner eller intressen?

- Har referenten kännedom om det skulle kunna finnas en trigger för att den sökande skulle kunna begå en brottslig handling?

Övriga noteringar

Sammanfattande bedömning

- Har referenten gett en nyanserad bild av den sökande
JA NEJ

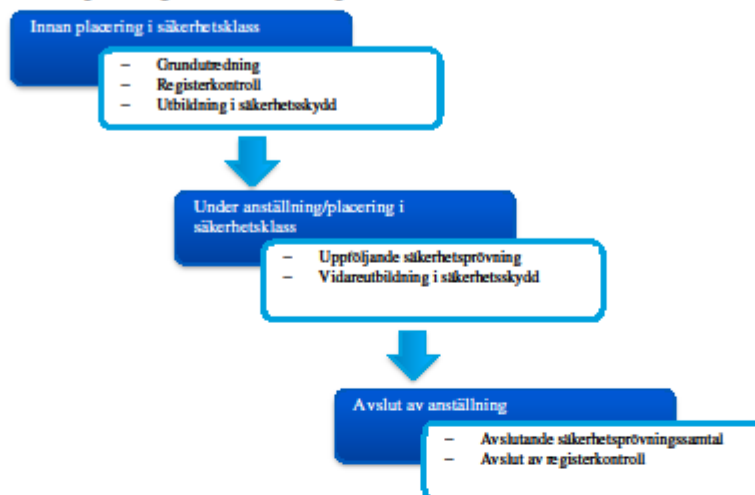
Övriga noteringar

Bilaga 6 – Mall för inledande säkerhetsprövningsintervju

(Mallar för digital ifyllnad återfinns bland stödmaterialet på
Transportstyrelsens hemsida under Kända leverantörer)

Säkerhetsprövning

Säkerhetsprövningens innehåll och genomförande

Grundutredning

Med en grundutredning avses en utredning om personliga förhållanden av betydelse för säkerhetsprövningen. När en säkerhetsprövning genomförs så ska en helhetsbedömning göras.

Grundutredningen ska omfatta:

- Säkerhetsprövningsintervju
- Inhämtnings- och bedömning av betyg, intyg, referenser och övriga uppgifter som är av relevans. Meritförteckning, personligt brev eller andra intyg är inte bara en dokumentation av den sökandes kunskap utan ger också en bild av personens levnadsbakgrund.

Registerkontroll

När den sökande genomgått en grundutredning och bedöms vara pålitlig och lojal mot de intressen som ska skyddas kan ansökan om registerkontroll skickas till Transportstyrelsen. Vid avslutad anställning ska registerkontrollen återkallas.

Utbildning i säkerhetsskydd

Enligt säkerhetsskyddslagen ska personer som får tillgång till säkerhetskänslig information och arbetar i en säkerhetsklassad tjänst få information och kunskap i säkerhetsskyddet. Se även:

<https://www.sakerhetspolisen.se/download/18.7acd465e16b4e0e54c64e/1560777315871/Vasledning-Personalsakerhet.pdf>

Uppföljande säkerhetsprövning

Säkerhetsprövningen ska fortlöpande följas upp under den tid som deltagandet i den säkerhetskänsliga verksamheten pågår. Syftet med uppföljningen är att behålla och fördjupa personkänedom.

Avslutande säkerhetssamtal

Vid ett avslutande samtal så bör man fånga upp eventuellt missnöje eller besvikelser kopplade till arbetsgivaren samt säkerställa att tystnadsplikten kvarstår trots att anställningen upphör.

Säkerhetsprövningsintervju (att tänka på)

Säkerhetsprövningsintervjun är ett viktigt instrument i skapandet av personkänedom om en individ. En väl genomförd intervju är avgörande för att en så korrekt bedömning som möjligt ska kunna göras gällande en persons lojalitet, pålitlighet och sårbarhet.

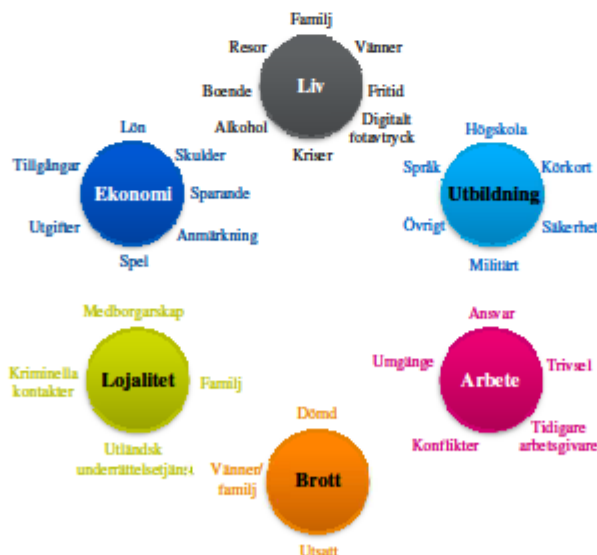
Den som genomför en säkerhetsprövningsintervju bör vara utbildad och ha förståelse för hur samtalet ska genomföras. En intervju kan genomföras av endast en person, men då svaren ska antecknas under intervjun kan det vara bra att vara två. Det bör vara överenskommet innan intervjun inleds vem som ska leda intervjun och vem som ska föra minnesanteckningar. Minnesanteckningarna är en grund för den allmänna bedömningen ur säkerhetssynpunkt som intervjun ska leda till.

Vissa personer kan uppfatta de många och ingående frågorna som ställs vid intervjutillfället som integritetskränkande, men de är ändå nödvändiga att ställa. Det är därför viktigt att förklara syftet med intervjun. Avsikten med frågorna är att skapa en medvetenhet om vilka faktorer som kan medföra att den prövade försätts i en utsatt situation, och därmed blir sårbar. Belys särskilt att intervjun genomförs dels för att skydda arbetsgivaren och andra verksamma inom området, men även för att skydda individen som är tänkt till den aktuella tjänsten.

Viktigt vid en säkerhetsprövningsintervju är att skapa en öppen och ärlig dialog mellan den intervjuade och intervjuaren. En säkerhetsprövningsintervju bör därför genomföras i ett positivt samtalsklimat där det finns utrymme för reflektion och dialog. Den prövade ska känna sig hörd och respekterad. Det är således viktigt att intervjun inte upplevs som ett förhör.

Informationen som framkommer vid intervjun ska utgöra underlag för en bedömning och beslut om ifall personen kan bedömas lojal och pålitlig ur säkerhetssynpunkt så att han/hon kan anställas i en verksamhet som hanterar känsligt material.

För att underlätta för framtida uppföljningar är det bättre att anteckna för mycket än för lite. Är bedömningen att det inte finns något relevant att anteckna, var tydlig med det så det framgår att frågan har ställts, skriv exempelvis "Inget att notera".

En mindmap som kan användas som frågeunderlag för att skapa ett naturligt flöde i intervjun.

Underlag för säkerhetsprövningsintervjun – exempel på frågor

Personnummer	Namn på den som ska prövas	Id-kontroll	Datum
		JA ☐	

 Liv	Livssituation och bakgrund Skapa dig en tydlig bild av den prövades levnadsbakgrund. <ul style="list-style-type: none"> - Ställ följdfrågor utifrån den prövades berättelse samt fördjupa dig i områden där den prövade ger generella beskrivningar. - Uppmärksamma problem och kriser i den prövades bakgrund.
Personliga egenskaper	<ul style="list-style-type: none"> - Berätta vem du är? Vilka egenskaper skulle du se som framträdande hos dig? - Hur skulle andra beskriva dig? - Hur skulle din fru/sambo/barn eller någon som du har nära band till beskriva dig?
Bakgrund	<ul style="list-style-type: none"> - Berätta om din uppväxt och skoltid - Vad i din uppväxt har påverkat dig mest?

 <p>Liv</p>	<p>Familjesituation Försök bilda dig en uppfattning om den prövades familjesituation.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Finns barn, eventuellt även från tidigare förhållande? - Finns familj som bor utomlands (dubbelt medborgarskap/tidigare medborgare). - Hur ser relationerna ut? - Hur ofta besöker den prövade familjen? - Uppmärksamma problem och kriser.
<p>Familj och släkt</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kan du beskriva din närmaste familj och relationen till den? - Hur ser din släkt ut? - Finns det problem från tidigare förhållanden och finns det barn från tidigare förhållanden? - Hur fungerar er relation?
 <p>Liv</p>	<p>Umgänge och ovänner Fokuseras på den prövades vänner och eventuella ovänner.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fånga upp hur relationerna ser ut, om det är få men nära vänner? - Har personen många vänner? - Återkoppla till vännerna i andra frågor om behov finns, exempelvis missbruk, kriminalitet o.s.v.
<p>Umgänge</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hur ser din krets av vänner och bekanta ut i dagsläget? - Har du många vänner som du umgås med? - Vad brukar ni göra tillsammans?

Ovänner	<ul style="list-style-type: none"> - Skulle du säga att du har någon ovän? JA ☐ NEJ ☐ - Om ja, beskriv denne och vad det är som gör att ni är ovänner?
	<p><u>Fritid/Resor</u> Hur ser fritidsintressen och resande ut?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fokusera både på privata resor och på tjänste resor. - Förekommer resor till vissa länder oftare än andra? - Har personen exempelvis kontakter, släkt eller andra relationer i det landet?
Fritidsintressen	<ul style="list-style-type: none"> - Hur tillbringar du fritiden? - Är du aktiv medlem i någon förening?
Resor/arbete utomlands	<ul style="list-style-type: none"> - Hur ser ditt intresse ut för utlandsresor? (Familj i andra länder). - Reser du själv eller tillsammans med andra? - Vart reser du? Hur ofta? I vilket syfte? - Har du arbetat utomlands? JA ☐ NEJ ☐ Om JA, berätta om jobbet och din upplevelse?

 Liv	<p>Personlig status</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utforska hur personen mår, omfattar både fysisk och psykisk hälsa. - Finns problem som är återkommande? - Vad bottnar problematiken i? - Påverkar problemen den prövades privatliv eller jobb?
Fysisk och psykisk hälsa	<ul style="list-style-type: none"> - Hur upplever du din fysiska hälsa? - Hur upplever du din mentala hälsa? - Finns det något kring din fysiska eller mentala hälsa som du skulle vilja lyfta vid detta tillfälle.
 Liv	<p>Missbruk, alkohol & narkotika Skapa dig en uppfattning om det finns ett beroende eller överdriven konsumtion.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Om en individ har testat eller brukat något förbjudet preparat mer än en gång närmare än två år tillbaka i tiden kan personen ha ett riskbeteende, liksom om personen umgås i kretsar där droger förekommer. - Skapa dig en uppfattning om det finns ett beroende av annat slag, spel, överdriven konsumtion av läkemedel, köpberoende eller annat beroende.
Alkohol	<ul style="list-style-type: none"> - Hur ser din alkoholkonsumtion ut? - Finns något tillfälle när alkohol påverkat dig negativt? JA ☐ NEJ ☐ <p>Om svaret är <u>JA</u> låt den prövade berätta om varför och på vilket sätt alkoholen påverkar negativt.</p>
Narkotika	<ul style="list-style-type: none"> - Förekommer det narkotika i ditt liv? (Nyttjar du narkotika eller dopningsmedel?) JA ☐ NEJ ☐ <p>Om svaret är <u>JA</u> låt den prövade berätta på vilket sätt och vilken omfattning nyttjandet sker i.</p>

Annat missbruk eller beroende	<ul style="list-style-type: none"> - Finns det någon i din omgivning som nyttjar narkotika eller andra droger? - Finns något annat missbruk eller beroende som du bör nämna? (Shopping, läkemedel, överdrivet datorspelande, spelande om pengar, etc.)
<div style="text-align: center; border: 1px solid black; border-radius: 50%; width: 40px; height: 40px; margin: 0 auto; background-color: #546e7a; color: white; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> Liv </div>	Sociala medier Utred personens aktiviteter på sociala medier. <ul style="list-style-type: none"> - Sociala medier kan vara ett sätt att påverka personer och det är viktigt att få insikt i om personen är medveten om de risker som finns med sociala medier. - Fokusera på vilka typer av forum som prövad är medlem av och hur personen kommunicerar där.
	<ul style="list-style-type: none"> - Vilka sociala medier använder du? - Vilka risker ser du med sociala medier? - Har du öppna eller begränsade konton? Är de öppna för alla eller begränsade till vänner?
<div style="text-align: center; border: 1px solid black; border-radius: 50%; width: 40px; height: 40px; margin: 0 auto; background-color: #00bcd4; color: white; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> Utbildning </div>	Utbildning och språkkunskaper Fokusera på om det finns utbildningar eller certifikat som inte har något med nuvarande/sökta anställning att göra?
Utbildning	<ul style="list-style-type: none"> - Vilka olika utbildningar har du genomfört? - Vilken av dessa har påverkat dig som person till störst del?

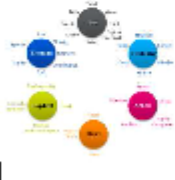
	<ul style="list-style-type: none"> - Har du andra färdigheter som du tycker kan vara relevanta att nämna här? - Har du någon militär utbildning eller vapenlicens? - Har du genomfört några säkerhetsutbildningar JA ☐ NEJ ☐ Om JA, notera vilka och när, men även hur utbildningen upplevdes och vad vederbörande tagit med sig från utbildningen.
Språk	<ul style="list-style-type: none"> - Modersmål: - Vilka språk behärskar du, på vilken nivå? Var och när har du erhållit dessa kunskaper?
	Säkerhetsmedvetande och attitvd till säkerhet Undersök den prövades inställning och förståelse för säkerhet och sekretess.
Säkerhetsklassad tjänst	<ul style="list-style-type: none"> - Beskriv din inställning, kunskap och förståelse för säkerhet. - På vilket sätt skyddar du sekretessbelagd information exempelvis lösenord, dokument etc. - Be den prövade berätta om vilka delar som är skyddsvärda i hans/hennes arbete samt beskriva på ett övergripande plan om vilka delar som är sekretessbelagda. - Hur ställer du dig till att bli säkerhetsprövad?

Brustit i ansvar	<ul style="list-style-type: none"> - Har du, i någon anställning/uppdrag, någon gång brustit i ansvar, misskött dig eller begått ett allvarligt fel/tjänstefel som har lett till utredning i t.ex. en personalansvarsnämnd eller liknande. <p>JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om ja, vad inträffade, varför inträffade det och vad blev konsekvenserna?</p>
Konflikter	<ul style="list-style-type: none"> - Har du någon gång varit delaktig i en konflikt, eller drabbats av säkerhetsrelaterade eller övriga problem på arbetsplatsen? <p>JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om ja, vad inträffade, varför inträffade det och vad blev konsekvenserna?</p>
Bisysla/företag/ intressekonflikt	<p>Utred om prövad har, eller har haft, bisysla, företag eller annat engagemang, och om det kan leda till intressekonflikt utifrån arbetsuppgifterna. Fånga upp om bisysla i någon anställning/uppdrag eller företag kan innebära en konflikt mot verksamhetens skyddsvärda intressen, eller kan orsaka ett ifrågasättande av den prövades lojalitet eller pålitlighet i övrigt ur säkerhetssynpunkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Äger eller har du ägt ett företag? <p>JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om ja, inom vilken bransch? Vilken bolagsform, omsättning? Om avslutat, datum för avregistrering.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Äger eller har någon annan i din närmaste familj ägt ett företag? <p>JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om ja, inom vilken bransch?</p>
 Brott	<p><u>Kriminalitet och Brottslig belastning</u> Fokusera på att förstå den prövades inställning till kriminalitet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Har den prövade haft kontakt med kriminella, eller kontroversiella personer?
Kriminalitet	<ul style="list-style-type: none"> - Har du kontakt med några kriminella eller personer som du känner skulle kunna vara en säkerhetsrisk för de intressen som du ska skydda? <p>JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om svaret blir JA så lät den prövade berätta om på vilket sätt den prövade känner/umgås eller har kontakt med kriminella personer.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Har du någon gång blivit misstänkt eller dömd för brott? JA ☐ NEJ ☐ Om JA, när och vad misstänktes/dömdes du för, och vad blev påföljden/konsekvensen? - Hur ser det ut i din bekantskapskrets eller familj när det gäller kriminalitet, finns det någon som dömts eller misstänkts för någon form av brottslighet? JA ☐ NEJ ☐ Om JA, när och vad misstänktes/dömdes personen för, och vad blev påföljden/konsekvensen? - Finns det något övrigt gällande kriminalitet som du anser behöver tas upp?
 Lojalitet	<p>Sårbarhet, påverkan, medborgarskap Alla personer kan påverkas. I den tjänst och den information som den prövade kommer att få tillgång till samt den förståelse och kunskap denne får kring verksamheten, är det viktigt att detta endast delges till de som är behöriga. Ställ frågor utifrån tidigare svar.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Är familjen sårbarheten, eller finns det ekonomiska problem, överdriven alkoholkonsumtion eller annat missbruk som kan nyttjas i påverkanssyfte.
	<ul style="list-style-type: none"> - Om någon obehörig skulle vilja påverka dig att delge eller skada det skyddsvärda – var finns din sårbarhet? - Vet du vad social manipulation (social engineering) är? (Diskutera olika sätt att kartlägga och påverka personer, exempelvis via sociala medier, falska mail, närmande från någon som vill ha information) - Har du någon gång upplevt att du utsatts för "konstiga frågor" kopplat till ditt jobb som du upplevt som obekvämt? - Känner du dig trygg med vad du får delge andra och inte?

<p>Medborgarskap</p>	<p>Om svenskt medborgarskap inte varit livslångt, notera från vilket år det svenska medborgarskapet gäller, från vilket land den prövade kommer. Notera i varför den prövade kom till Sverige.</p> <p>Finns dubbelt medborgarskap fokusera i så fall på varför och hur familjesituationen ser ut i det andra medborgarlandet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Finns det familjemedlemmar/släktingar boende i annat land? JA ☐ NEJ ☐ <p>Om ja, notera i hur relationen ser ut, hur sker kontakten, resor, ekonomisk hjälp?</p>
<p style="text-align: center;"> Lojalitet</p>	<p>Lojalitet, etiskt resonemang Vad lojalitet är kan för de flesta vara svårt att svara på.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Börja gärna med att fokusera på dessa aspekter, men lyft blicken att omfatta lojaliteten mot Sverige och det faktum att personen blir prövad för att skydda Sveriges intressen utifrån säkerhetsskyddslagen. - Utifrån tidigare svar fokuserat på om den prövade har släktband, yrkesmässiga eller nationella band till någon organisation, nation eller individ, som kan påverka den prövades lojalitet mot Sveriges och verksamhetens intressen. Om sådana band finns, ta reda på om den prövade skulle uppleva det problematiskt att skydda information som skulle kunna vara av värde för andra.
	<ul style="list-style-type: none"> - Vad är lojalitet för dig? - Finns det olika typer av lojalitet? Arbetsgivare kontra uppdragsgivare. Familj kontra arbetsgivare. - Var har du din starkaste lojalitet? - Hur ställer du dig till lojaliteten mot Sverige? - Ser du att du kan hamna i en intressekonflikt utifrån lojalitet i ditt uppdrag (dubbelt medborgarskap, familj/släkt i andra länder. Fördjupa dig utifrån tidigare svar).

 Ekonomi	<p>Ekonomi Ställ de frågor som är relevanta för att få en bra bild av den prövades ekonomiska situation.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hur har den prövade hanterat sin ekonomi, hur ser ekonomin ut idag och finns ekonomiska planer för framtiden? - Var uppmärksam på om det finns en mängd krediter, inget sparande, om ekonomin knappt går ihop. - Om den prövade inte har någon strategi för hantering av sin ekonomi, eller om det finns drag av girighet eller orealistisk ekonomisk livsföring, kan denne vara sårbar från säkerhetssynpunkt.
Inkomster/ tillgångar	<p>Hur skulle du beskriva din ekonomiska situation i dagsläget?</p> <p style="text-align: center;"> ☐ Mycket dålig ☐ Ganska dålig ☐ Inte så bra ☐ Helt OK ☐ Bra ☐ Mycket bra </p> <p>Har du delad ekonomi?</p> <p>JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Inkomst/månad.</p> <p>Prövad: _____ Kr/månad</p> <p>Hur ser ditt boende ut (hus, hyreslägenhet, bostadsrätt)?</p> <p>☐ Hus ☐ Bostadsrätt ☐ Hyreslägenhet ☐ Annat boende</p> <p>Om annat boende finns låt den prövade få beskriva boendeformen.</p> <p>Övriga tillgångar (sommarhus, bilar, konst, husvagn, MC, skogsmark mm):</p> <p>Finns ett kontinuerligt månadssparande i hushållet, hur ser det ut?</p> <p>Prövad: _____ Kr/månad</p>
Skulder och utgifter	<p>Vilka skulder finns i hushållet? Ställ gärna frågor om snabblån, till exempel sms-lån</p> <p>Beskriv hushållets utgifter varje månad (hyra, lån övriga kostnader)?</p>

	<p>Är du underhållsskyldig för barn i tidigare förhållande?</p> <p>JA ☐ NEJ ☐</p>
Privata lån	<p>- Har du <u>lånat ut</u> pengar till någon? JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om ja, beskriv detta förhållande.</p> <p>- Har du <u>lånat</u> pengar <u>från någon</u> i din familj, umgängeskrets eller annan person? JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om JA, vem, varför och i vilken omfattning?</p>
Kronofogden	<p>- Har eller har du haft betalningsanmärkningar och/eller skuld till Kronofogdemyndigheten? JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om JA, beskriv omständigheterna kring detta (när, varför, vilken omfattning, konsekvenser, hur löste du/avsår du att lösa problematiken):</p>
Övrigt	<p>- Finns det något i din omgivning gällande ekonomi, skulder, beroenden etc. som du tror kan vara relevant att ta upp? Något som kan påverka på något sätt.</p>
	<p>Kompletterande information Ställ avslutande fråga om det är något mer som den prövade vill tillägga med relevans för den befattning som den prövade innehar.</p> <p>- Lämna utrymme för den prövade att kunna kontakta dig om vederbörande kommer på något som kan vara viktigt. - Var tydlig med att även du kan komma att återkomma med frågor.</p>
	<p>- Finns det något annat som du tror är viktigt att ta upp?</p>

	<p>Sammanfattande bedömning</p> <p>Gör en sammanfattande bedömning huruvida den prövade kan antas vara:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Loyal mot de intressen som skyddas i säkerhetsskyddslagen. - Övrigt pålitlig från säkerhetssynpunkt. - Bedöm den prövades sårbarheter.
	<p>Sammanfattande bedömning:</p>

Förslag till beslut

Namn _____

Ort, Datum _____

Godkänns:

 JA NEJ

Underskrift _____

Om, nej – motivera tydligt varför och eventuella vidare rekommendationer som till exempel att ett nytt samtal genomförs av en annan person.

Bilaga 7 – Mall för uppföljande säkerhetsprövningsintervju

(Mallar för digital ifyllnad återfinns bland stödmaterialet på
Transportstyrelsens hemsida under Kända leverantörer)

Samtal vid uppföljning av säkerhetsprövningsintervju

Syftet med uppföljning av säkerhetsprövningsintervjun är att få en fördjupad personkänedom och information om ifall det har skett några förändringar sedan den förra intervjun. Ett sätt att genomföra intervjun kan vara att man tar med de frågorna som rör säkerhetsaspekterna i de vanliga medarbetarsamtalen.

Frågor som man bör ta upp på det uppföljande samtalet:

- Besvikelse
- Ekonomisk situation
- Social situation
- Kontakter
- Tillfälle

Besvikelse

Handlar om eventuellt missnöje med arbets- eller livssituation. Diskutera kring i vilken omfattning medarbetaren känner sig sedd och bekräftad i arbetet samt hur medarbetaren upplever sig vara uppskattad och värderad.

Ekonomi

Hur ser den ekonomiska situationen ut, gå igenom med medarbetaren om det finns några svårigheter.

Social situation

Hur ser medarbetarens livssituation ut? Får medarbetaren ihop arbete och privatliv? Har medarbetaren ett positivt socialt nätverk eller befinner sig medarbetaren ofta i ensamhet?

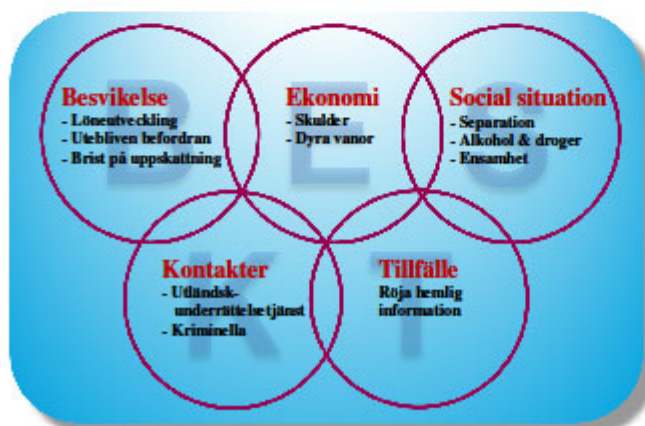
Kontakter

Vilket kontaktnät har medarbetaren? Har medarbetaren kontroll på vilka som har insyn i den verksamhet där denne arbetar? Finns det eventuella kontakter med utländsk underrättelsetjänst eller andra kontakter som kan vara intresserad av medarbetarens tillgång till sekretessbelagd information?

Tillfälle

Slutligen ska en värdering göras om tillfälle finns att få tillgång till och att kunna röja hemlig information. Vilka möjligheter har medarbetaren att ta del av hemlig information samt möta personer som är verksamma inom utländsk underrättelsetjänst eller träffa andra som kan ha intresse av informationen?

Syftet med samtalet är att få en bild av hur medarbetaren upplever och hanterar säkerheten vad det gäller arbetssituation och arbetsuppgifter samt sitt sociala liv i övrigt. Använd gärna B.E.S.K.T – modellen när ni genomför samtalen.

Underlag för uppföljande säkerhetsprovningsintervju – exempel på frågor

Personnr	Namn	Datum
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div> <p>Besvikelse Försök att identifiera hur medarbetaren trivs och mår på jobbet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Under denna del är det viktigt att få fram hur medarbetaren trivs på arbetet och undersöka om det finns någon form av besvikelse som gör att personen kan tappa delar av sin lojalitet mot företaget. </div> </div>		
Trivsel på arbetet	<ul style="list-style-type: none"> - Hur trivs du på jobbet? Låt medarbetaren berätta hur han/hon upplever sin arbetssituation. 	
Utveckling och påverkan på arbetet	<ul style="list-style-type: none"> - Känner du att du kan utvecklas? - Tycker du att dina arbetsuppgifter stimulerar dig? - Hur upplever du att du värdesätts på arbetet? 	
Löneutveckling	<ul style="list-style-type: none"> - Hur ser du på din egen löneutveckling och prestation på arbetet? 	

	<p><u>Ekonomi</u> Ställ de frågor som är relevanta för att få en bra bild av medarbetarens ekonomiska situation.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hur har den prövade hanterat sin ekonomi, hur ser ekonomin ut idag och finns ekonomiska planer för framtiden? - Var uppmärksam på om det finns en mängd krediter, inget sparande, om ekonomin knappt går ihop. - Om den prövade inte har någon strategi för hantering av sin ekonomi, eller om det finns drag av girighet eller orealistisk ekonomisk livsföring, kan denne vara sårbar ur säkerhetssynpunkt.
<p>Inkomster/ tillgångar</p>	<p>Hur skulle du beskriva din ekonomiska situation i dagsläget?</p> <p>☐ Mycket dålig ☐ Ganska dålig ☐ Inte så bra ☐ Helt OK ☐ Bra ☐ Mycket bra</p> <p>Har du delad ekonomi?</p> <p>JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Inkomst/månad.</p> <p>Prövad: _____ Kr/månad</p> <p>Hur ser ditt boende ut (hus, hyreslägenhet, bostadsrätt)?</p> <p>☐ Hus ☐ Bostadsrätt ☐ Hyreslägenhet ☐ Annat boende</p> <p>Om annat boende finns låt den prövade få beskriva boendeformen.</p> <p>Övriga tillgångar (sommarhus, bilar, konst, husvagn, MC, skogsmark mm):</p> <p>Finns ett kontinuerligt månadssparande i hushållet, hur ser det ut?</p> <p>Prövad: _____ Kr/månad</p>
<p>Skulder och utgifter</p>	<p>Vilka skulder finns i hushållet? Ställ gärna frågor om snabblån, till exempel sms-lån</p> <p>Beskriv hushållets utgifter varje månad (hyra, lån övriga kostnader)?</p>
<p>Privata lån</p>	<p>- Har du <u>lånat ut</u> pengar till någon? JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om ja, beskriv detta förhållande.</p> <p>- Har du <u>lånat</u> pengar <u>från någon</u> i din familj, umgängeskrets eller annan person? JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om JA, vem, varför och i vilken omfattning?</p>

Kronofogden	<ul style="list-style-type: none"> - Har eller har du haft betalningsanmärkningar och/eller skuld till Kronofogdemyndigheten? JA ☐ NEJ ☐ <p>Om JA, beskriv omständigheterna kring detta (när, varför, vilken omfattning, konsekvenser, hur löste du/avsar du att lösa problematiken):</p>
Övrigt	<ul style="list-style-type: none"> - Finns det något i din omgivning gällande ekonomi, skulder, beroenden etc. som du tror kan vara relevant att ta upp? Något som kan påverka på något sätt.
	<p>Social situation – familj/vänner Fokusera på medarbetarens familj, vänner och eventuella ovänner.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fånga upp hur relationerna ser ut, om det är få men nära vänner? - Har personen många vänner? - Återkoppla till vännerna i andra frågor om behov finns, exempelvis missbruk, kriminalitet o.s.v. - Balans mellan arbete och fritid
Familj och arbete	<ul style="list-style-type: none"> - Har du balans mellan arbete och privatliv?
Umgänge	<ul style="list-style-type: none"> - Hur ser din krets av vänner och bekanta ut i dagsläget? - Har du många vänner som du umgås med? - Har du efter att föregående intervju genomfördes fått nya vänner som du umgås med?
Ovänner	<ul style="list-style-type: none"> - Skulle du säga att du har någon ovän? JA ☐ NEJ ☐ - Om ja, beskriv denne och vad det är som gör att ni är ovänner?

 <p>Social situation - Separation - Alkohol & droger - Ensamhet</p>	<p><u>Social situation – alkohol/droger</u> Skapa dig en uppfattning om det finns ett beroende eller överdriven konsumtion.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Om en individ har testat eller brukat något förbjudet preparat mer än en gång närmare än två år i tiden kan personen ha ett riskbeteende, liksom om personen umgås i kretsar där droger förekommer. - Skapa dig en uppfattning om det finns ett beroende av annat slag, spel, överdriven konsumtion av läkemedel, köpberoende eller annat beroende.
<p>Alkohol</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hur ser din alkoholkonsumtion ut? - Finns något tillfälle när alkohol påverkat dig negativt? JA ☐ NEJ ☐ <p>Om svaret är <u>JA</u> låt den prövade berätta om varför och på vilket sätt alkoholen påverkar negativt.</p>
<p>Narkotika</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Förekommer det narkotika i ditt liv? (Nyttjar du narkotika eller dopningsmedel?) JA ☐ NEJ ☐ <p>Om svaret är <u>JA</u> låt den prövade berätta på vilket sätt och vilken omfattning nyttjandet sker i.</p>
<p>Annat missbruk eller beroende</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Finns något annat missbruk eller beroende som du bör nämna? (Shopping, läkemedel, överdrivet datorspelande, spelande om pengar, etc.)
 <p>Kontakter - Kriminella - Utöskade underutvecklade</p>	<p><u>Kontakter</u> Fokusera på att förstå den prövades inställning till kriminalitet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Har medarbetaren haft kontakt med kriminella, eller kontroversiella personer?
<p>Kriminalitet</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Har du kontakt med några kriminella eller personer som du känner skulle kunna vara en säkerhetsrisk för de intressen som du ska skydda? JA ☐ NEJ ☐ <p>Om svaret blir <u>JA</u> så låt den prövade berätta om på vilket sätt den prövade känner/umgås eller har kontakt med kriminella personer.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Har du sedan tidigare samtal blivit misstänkt eller dömd för brott? JA ☐ NEJ ☐ <p>Om JA, när och vad misstänktes/dömdes du för, och vad blev påföljden/konsekvensen?</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Hur ser det ut i din bekantskapskrets eller familj när det gäller kriminalitet, finns det någon som dömts eller misstänkts för någon form av brottslighet? JA ☐ NEJ ☐ Om JA, när och vad misstänktes/dömdes personen för, och vad blev påföljden/konsekvensen? - Finns det något övrigt gällande kriminalitet som du anser behöver tas upp?
	<p>Tillfälle Slutligen ska en värdering göras om tillfälle finns att få tillgång till och att röja hemlig information.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vilka möjligheter har han eller hon att ta del av hemlig information. - Möta personer som är verksamma inom utländsk underrättelsetjänst eller träffa andra som kan ha intresse av informationen?
<p>Säkerhetsklassad tjänst</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Beskriv din inställning, kunskap och förståelse för säkerhet. - På vilket sätt skyddar du sekretessbelagd information exempelvis lösenord, dokument etc. - Be den prövade berätta om vilka delar som är skyddsvärda i hans/hennes arbete samt beskriva på ett övergripande plan om vilka delar som är sekretessbelagda. - Har du blivit kontaktad av någon okänd eller av utländsk underrättelsetjänst som ställt frågor kring ditt arbete?

	<p><u>Kompletterande information</u> Ställ en avslutande fråga om det är något mer som medarbetaren vill tillägga med relevans för den befattning som denne innehar.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lämna utrymme för den prövade att kunna kontakta dig om vederbörande kommer på något som kan vara viktigt. - Var tydlig med att även du kan komma att återkomma med frågor.
	<ul style="list-style-type: none"> - Finns det något annat som du tror är viktigt att ta upp?
	<p><u>Sammanfattande bedömning</u> Gör en sammanfattande bedömning huruvida den prövade kan antas vara:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Loyal mot de intressen som skyddas i säkerhetsskyddslagen. - Övrigt pålitlig från säkerhetssynpunkt. - Bedöm den prövades sårbarheter.
	<p>Sammanfattande bedömning:</p>

Förslag till beslut

 Namn

 Ort, Datum

Godkännes

JA NEJ

 Underskrift

Om, nej – motivera tydligt varför och eventuella vidare rekommendationer som till exempel att ett nytt samtal genomföres av en annan person.

Bilaga 8 – Mall för avslutande säkerhetsprövningsintervju

(Mallar för digital ifyllnad återfinns bland stödmaterialiet på
Transportstyrelsens hemsida under Kända leverantörer)

Avslutande säkerhetsprövningsintervju

Intervjuare (namn): _____

Arbetstagare (namn): _____

Ort: _____ Datum: _____

Samtalet kan genomföras när en anställning eller ett deltagande i säkerhetskänslig verksamhet upphör. Ett samtal behöver endast genomföras om det bedöms vara nödvändigt.

Detta dokument berör endast den säkerhetsmässiga delen av avgångssamtalet, men kan självklart sammanfogas med det avgångssamtal som hålls av till exempel HR-funktionen.

De flesta samtal genomförs enligt rutin med påminnelse om tystnadsplikten och undertecknande av sekretessförbindelse.

Kontakta personen och förklara att ett samtal ska hållas med anledning av att han eller hon ska avsluta sin anställning. Samtalet bör genomföras i god tid innan personen slutar så att han eller hon har möjlighet att återkomma med frågor.

Samtalet ska klargöra hur personen ser på sin tid som anställd i verksamheten. Vad som har varit positivt och vad som har varit negativt, samt vilka erfarenheter som personen kommer att ta med sig från sin tid i verksamheten. Vidare bör det vid varje avgångssamtal om möjligt klargöras om personen kan vara bitter på arbetsgivaren. Detta oavsett om han eller hon slutar på egen begäran eller av annan orsak. Om medarbetaren uttrycker bitterhet inför att han eller hon ska sluta sin anställning är det viktigt att försöka få fram orsaken till bitterheten och på vilket sätt den kan påverka verksamheten.

Att tänka på vid det avslutande säkerhetssamtalet:

- Lyssna på och bekräfta att du hör vad personen säger.
- Låt dig inte provoceras av negativa kommentarer utan var professionell.
- Fokusera på individen, även om du upplever dig missförstådd.
- Gå inte in i ordstrid och tysta inte personen under samtalet.
- Om medarbetaren uttrycker öppna eller förtäckta hot om att läcka hemlig information, påminn om tystnadsplikten.

Om samtalet slutar i negativ anda är det bra om ytterligare ett samtal kan hållas inom några dagar. Då har båda parter fått tillfälle till reflektion och möjligheten att göra ett bra avslut ökar.

Underlag för avslutande säkerhetsintervju – exempel på frågor

	<p><u>Missnöje eller besvikelse</u> Frågornas syfte är att skapa en tydlig bild av eventuellt missnöje hos arbetstagaren.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lyssna och ta synpunkter som arbetstagaren kan ha på allvar. Ställ följdfrågor. - Huvudsyftet är att skapa förutsättningar till ett så bra avslut som möjligt. - Om missnöjet bedöms vara så allvarligt eller omfattande att det finns risk för att arbetstagaren begår olagliga handlingar bör kontakt tas med ansvarig i verksamheten
Trivsel på arbetet	<ul style="list-style-type: none"> - Hur har du trivts på jobbet? Låt medarbetaren berätta hur han/hon upplevt sin arbetssituation.
Anerkopping	<ul style="list-style-type: none"> - Vad ser du som har varit positivt med att arbeta inom verksamheten? - Vad ser du som har varit negativt med att arbeta inom verksamheten? - Hur ser du på att den information som omfattas av sekretess inom vår verksamhet fortfarande omfattas av tystnadsplikt efter det att du avslutat din anställning?
Tystnadsplikt	<p>Påminn om tystnadsplikten och vad den innebär.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Upplys om att det är lagbrott att obehörigen röja eller utnyttja uppgifter som man tagit del av i sitt arbete - Lagen gäller oavsett i vilken form man tagit del av uppgifterna, t.ex. muntligt, skriftligt eller genom saker man sett på arbetsplatsen - Tystnadsplikt innebär en plikt att hemlighålla uppgifter och inte röja eller utnyttja dem vare sig muntligen eller på annat sätt. - Tystnadsplikten gäller även efter att anställningen eller uppdraget har upphört. - Arbetstagaren ska bekräfta att han har förstått innebörden av tystnadsplikt, att tystnadsplikten gäller även efter avslutat uppdrag och att brott innebär straffansvar. <p>Har arbetstagaren förstått vad tystnadsplikten innebär? JA ☐ NEJ ☐</p>
	<p><u>Sammanfattande bedömning</u> Gör en sammanfattande bedömning huruvida den prövade kan antas vara:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Loyal mot de intressen som skyddas i säkerhetsskyddslagen. - Övrigt pålitlig från säkerhetssynpunkt. - Införstådd i vad tystnadsplikten innebär.
	<p>Sammanfattande bedömning:</p>

Sekretessförbindelse gäller för:

Namn	Personnummer
Verksamhet/företag	Varit anställd som:
Ansvarig:	

Jag förbinder mig att iaktta tystnadsplikt avseende alla sekretessbelagda uppgifter som jag fått del av i samband med anställningen eller uppdraget. Tystnadsplikten gäller även efter att anställningen eller uppdraget har upphört.

Ort: _____ Datum: _____

Arbetslagare/anställd

Namn/teckning (arbetslagare): _____

Namn/förtydligande (arbetslagare): _____

Arbetsgivare

Namn/teckning (arbetsgivare): _____

Namn/förtydligande (arbetsgivare): _____

Bilaga 9 – Föreskriftens krav på innehåll i utbildning

Utdrag 5 kap. 12.17, 20 och 23 §§ Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:80) om luftfartsskydd, Förordning (EU) 2015/1998 11.2.5, 11.2.7, 11.2.3.10, **11.2.3.10 b**

11.2.5 Särskild utbildning för personer med ett övergripande ansvar på nationell och lokal nivå att säkerställa att säkerhetsprogram och deras genomförande uppfyller alla rättsliga krav (säkerhetsansvariga)

Särskild utbildning av säkerhetsansvariga ska ge följande kompetens (samtliga):

- a) Kunskap om relevant lagstiftning och hur den ska uppfyllas.*
- b) Kunskap om kvalitetskontroll på intern nivå, nationell nivå, unionsnivå och internationell nivå.*
- c) Förmåga att motivera.*
- d) Kunskap om säkerhetsutrustningens och kontrollmetodernas förmåga och begränsningar.*

11.2.7 Utbildning av personer som behöver allmän utbildning om säkerhetsfrågor. Allmän utbildning om säkerhetsfrågor ska ge följande kompetens (samtliga):

- a) Kunskap om tidigare olagliga handlingar riktade mot den civila luftfarten, terroristattacker och aktuella hot.*
- b) Kännedom om relevant lagstiftning*
- c) Kunskap om luftfartsskyddets mål och organisation i personernas arbetsmiljö, bland annat vilka skyldigheter och vilket ansvar de personer som genomför säkerhetsåtgärder har.*
- d) Kunskap om rapporteringsförfaranden.*
- e) Förmåga att på lämpligt sätt reagera på säkerhetsrelaterade incidenter.*

Varje person som genomgår allmän utbildning om säkerhetsfrågor ska kunna visa att de har kännedom om alla frågor som avses i denna punkt innan de träder i tjänst.

11.2.3.10 Utbildning av personer som deltar i andra säkerhetsåtgärder än säkerhetskontroll av lufttrafikföretagens post och materiel, förnödenheter som används ombord på luftfartyg och leveranser av förnödenheter till flygplatser ska ge följande kompetens (samtliga):

- a) Kunskap om tidigare olagliga handlingar riktade mot den civila luftfarten, terroristattacker och aktuella hot.*
- b) Kännedom om relevant lagstiftning.*
- c) Kunskap om luftfartsskyddets mål och organisation, bland annat vilka skyldigheter och vilket ansvar de personer som genomför säkerhetsåtgärder har.*
- d) Kunskap om metoder för att konfrontera personer och om situationer i vilka personer ska konfronteras eller rapporteras.*
- e) Kunskap om rapporteringsförfaranden.*
- f) Förmåga att identifiera förbjudna föremål.*
- g) Förmåga att reagera korrekt om förbjudna föremål detekteras.*
- h) Kunskap om hur förbjudna föremål kan döljas.*
- i) Kunskap om gällande krav för skydd av lufttrafikföretagens post och materiel, förnödenheter som används ombord på luftfartyg och leveranser av förnödenheter till flygplatser.*
- j) I förekommande fall kunskap om krav på transport.*

Om personen har ett behörighetskort ska utbildningen dessutom ge följande kompetens (samtliga):

- k) Kunskap om säkerhetskontrollens utformning och metoder för säkerhetskontroll.*
- l) Kännedom om tillträdeskontroll och gällande förfaranden för säkerhetskontroll.*
- m) Kunskap om system för identitetskort som används.*
- n) Förmåga att på lämpligt sätt reagera på säkerhetsrelaterade incidenter.*

11.2.3.10 b) Kännedom om relevant lagstiftning och kunskap om faktorer som bidrar till inrättandet av en robust och motståndskraftig säkerhetskultur på arbetsplatsen och på luftfartsområdet, bland annat insiderhot och radikalisering.

Bilaga 10 – Krav utbildning/säkerhetsprövning säkerhetsansvarig

Personalkategorier/arbetsuppgifter	Utbildning SA 11.2.5	Allmän utbildning 11.2.7 ⁴	Arbetspec. utbildning 11.2.3.10 ⁴	Insider 11.2.3.10 b ⁴	Säkerhets- prövning
Säkerhetsansvarig:					
- som har tillgång till identifierade förnödenheter ¹	X	X		X	X
- som har tillgång till identifierade, men skyddade förnödenheter ¹	X	X			X ³
- som genomför andra säkerhetsåtgärder än säkerhetskontroll ²	X	X	X	X	X
<i>Med säkerhetsansvarig i denna matrix avses Säkerhetsansvarig hos känd leverantör, åkerier, underkontrakterade åkerier, omlastningscentraler.</i>					
1) Säkerhetsansvarig som har tillgång till identifierbara förnödenheter till flygplats, säkerhetsgodkänd leverantör eller flygbolag					
2) Säkerhetsansvarig som genomför andra säkerhetsåtgärder än säkerhetskontroll avseende förnödenheter till flygplats, säkerhetsgodkänd leverantör eller flygbolag					
Exempel på arbetsuppgifter:					
<ul style="list-style-type: none"> • Säkerhetsansvarig som hanterar (t.ex. tillverkar, plockar, packar) förnödenheter • Säkerhetsansvarig som lastar, lossar, plomberar lastutrymmen (egna eller anlitade åkeriers chaufförer) 					
3) <u>Ej</u> krav på säkerhetsprövning av säkerhetsansvarig hos åkerier, underkontrakterade åkerier, omlastningscentraler om förnödenheterna är skyddade.					
4)Repetitionsutbildning minst vart 5:e år					

Bilaga 11 – Krav utbildning/säkerhetsprövning övrig personal

Personalkategorier/arbetsuppgifter:	Allmän utbildning 11.2.7 ³	Arbetspec. utbildning 11.2.3.10 ³	Insider 11.2.3.10b ³	Säkerhets- prövning
Övrig personal:				
- som har tillgång till identifierade förmödenheter ¹	X		X	X
- som har tillgång till identifierade, men skyddade förmödenheter ¹	x			
- som genomför andra säkerhetsåtgärder än säkerhetskontroll ²	X	X	X	X
<i>Med övrig personal i denna matrix avses anställda hos känd leverantör, chaufförer, omlastningscentraler, andra underleverantörer</i>				
1) Övrig personal som har tillgång till identifierbara förmödenheter till flygplats, säkerhetsgodkänd leverantör eller flygbolag				
2) Övrig personal som genomför andra säkerhetsåtgärder än säkerhetskontroll avseende förmödenheter till flygplats, säkerhetsgodkänd leverantör eller flygbolag				
Exempel på arbetsuppgifter:				
<ul style="list-style-type: none"> • Övrig personal som hanterar (t.ex. tillverkar, plockar, packar) förmödenheter • Övrig personal som lastar, lossar, plomberar lastutrymmen (även egna eller anlitade åkeriers chaufförer samt omlastningscentraler) 				
3) Repetitionsutbildning minst vart 5:e år				

Bilaga 12 – Prov och mall för utbildningsintyg

(Mallar för digital ifyllnad återfinns bland stödmaterialet på
Transportstyrelsens hemsida under Kända leverantörer)

Teoretiskt prov för "Utbildning i luftfartsskydd för Kända leverantörer" enligt Transportstyrelsens föreskrifter om luftfartsskydd*.

*5 kap. 12 och 20 §§ Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:80) om luftfartsskydd och förordning (EU) 2015/1998 bilagan punkt 11.2.7 och 11.2.3.10

Namn:	Datum:
Företag:	

- Kryssa i rätt svarsalternativ.
- Endast ett alternativ är rätt.
- Det krävs alla rätt (10 frågor) för att bli godkänd.

1) Vad är en *Känd leverantör* enligt Transportstyrelsens föreskrifter om luftfartsskydd?

- Ett företag som bara levererar varor till VIP-loungen på flygplatser.
- Ett så kallat cateringföretag som levererar mat och dryck till flygbolag och som får lastas direkt ombord på luftfartyget.
- Ett företag, med en godkänd validering, som uppfyller säkerhetsregler för att inte behöva genomgå säkerhetskontroll vid leverans till flygplats, flygbolag eller en säkerhetsgodkänd leverantör.

2) Efter försök till terrordåd har smeknamn på gärningsmän uppstått. Vilket smeknamn på en gärningsman nämns inte i utbildningen?

- Kalsongbombaren
- Väskbombaren
- Skobombaren

3) Vad är luftfartsskydd?

- Olika åtgärder som syftar till att förhindra kriminella och olagliga handlingar riktade mot den civila luftfarten
- Olika arbetsrättsliga åtgärder för alla personer som arbetar i flygbranschen,
- De åtgärder som piloten vidtar innan flygplanet ska taxa ut till startbanan.

4) Vad är inte förbjudet att ta med sig ombord på ett flygplan?

- Leksaksskjutvapen
- Fyrverkeripjä
- Klockradio

5) Hur ska du agera om du upptäcker ett förbjudet föremål som är gömt i en pall med varor som ska levereras till en flygplats?

- Jag gör ingenting
- Jag inväntar nästa veckas avdelningsmöte och berättar då för min chef om föremålet
- Jag följer de rapporteringsrutiner som gäller hos min arbetsgivare.

6) Vilken åtgärd är ett luftfartsskydd under transport?

- Lastutrymmet hålls låst så att inga obehöriga kommer åt lasten.
- Pallar i lastutrymmet måste lastsäkras.
- Temperaturen i lastutrymmet måste kontrolleras minst en gång per timme.

7) Vilka komponenter krävs för att skapa en IED (explosiv anordning)?

- Explosivt ämne, switch, plåtburk
- Detonator, mobiltelefon, batteri
- Explosivt ämne, detonator, energikälla, switch

8) Vilket alternativ är ett felaktigt påstående?

- Transportstyrelsens föreskrifter om luftfartsskydd grundar sig på EU's regelverk.
- Det finns ingen hotbild mot den civila luftfarten.
- En vara kan skyddas mot obehörig åtkomst genom att försluta förpackningen med numrerade förseglingar.

9) En vara blir identifierbar som leverans till en flygplats i den stund...

- den kända leverantören gör en beställning från sin underleverantör.
- det skapas dokumentation t.ex. en order eller en plocklista, som visar att varorna ska levereras till en flygplats.
- den placeras på en lastbil.

10) Varför påstås det i utbildningen att det är viktigt att just Du följer de säkerhetsåtgärder som din arbetsgivare bestämt?

- Påståendet är felaktigt, det är inte viktigt att jag följer säkerhetsåtgärderna.
- Systemet för ett effektivt luftfartsskydd är uppbyggt av flera lager av åtgärder där varje åtgärd minskar sannolikheten för att ett olaga hot kan realiseras.
- För att chefen inte ska bli arg på mig.

Utbildningsintyg

Härmed intygas att

.....

har genomgått utbildningen

**"Utbildning i luftfartsskydd för
Kända leverantörer"**

enligt Transportstyrelsens
föreskrifter om luftfartsskydd*
och genomfört teoretiskt prov med
godkänt resultat.

*5 kap. 12 och 20 §§ Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:80) om luftfartsskydd och förordning (EU) 2015/1998 bilagan punkt 11.2.7 och 11.2.3.10

Ort och datum:

Företag:

.....
[Ansvarig chef/säkerhetsansvarig]

Bilaga 13 – Förbjudna föremål

Tillägg 1-A i bilagan till förordning (EU) 2015/1998

ANDRA PERSONER ÄN PASSAGERARE FÖRTECKNING ÖVER FÖRBUDNA FÖREMÅL

- a) *Skjutvapen och andra anordningar som kan avlossa projektiler* – föremål som kan, eller ger sken av att kunna, vålla allvarlig skada genom att avlossa en projektil, inbegripet
- alla typer av eldvapen, som t.ex. pistoler, revolverar, kulgevär, hagelgevär,
 - leksaksskjutvapen, repliker och imitationer av eldvapen som kan misstas för verkliga vapen,
 - komponenter till eldvapen, med undantag för kikarsikten och sikten,
 - trycklufts- och CO₂-vapen som t.ex. luftpistoler och luftgevär, gaspistoler och gasgevär samt vapen för rundkuler,
 - signalpistoler och startpistoler,
 - pilbågar, armborst och pilar,
 - harpuner och pilgevär, och
 - slungor och slangbågar.
- b) *Anordningar för att förlama* – anordningar som är specifikt avsedda för att förlama eller paralysera, inbegripet
- elchockvapen som t.ex. elpistoler (stun guns och tasers) och elbatonger,
 - anordningar för bedövning och avlivning av djur, och
 - funktionsnedsättande eller tillfälligt paralyserande kemikalier, gaser och sprejer t.ex. tårgas, pepparsprej, capsicumsprej, sprejer innehållande syra samt insektsmedel i sprejform.
- c) *Explosiva och brandfarliga ämnen och anordningar* – explosiva och brandfarliga ämnen och anordningar som kan, eller ger sken av att kunna, vålla allvarlig skada eller utgöra en risk för luftfartygets säkerhet, inbegripet
- Ammunition.
 - tändhattar,
 - detonatorer och tändrör,
 - repliker eller imitationer av sprängämnen eller spränganordningar,
 - minor, granater och andra militära spränganordningar,
 - fyrverkeripjäser och annan pyroteknisk utrustning,
 - rökbomber och rökpatroner, och
 - dynamit, krut och plastiska sprängämnen.
- d) Alla andra föremål som kan vålla allvarlig skada och som inte vanligen används i behörighetsområden, t.ex. kampsportsutrustning, svärd och sablar.

Bilaga 14 – Åkeriavtal mellan Känd leverantör och anlitat åkeri

Exempel på avtal för ett åkeri som utför marktransport av förnödenheter som ska levereras till en flygplats, flygbolag eller till en säkerhetsgodkänd leverantör.

Avser chaufförer och annan personal som har åtkomst till förnödenheterna i transportkedjan (exempelvis personal på omlastningsterminaler).

Undertecknad försäkrar att

1. utse en person som har ansvaret för säkerheten i företaget (säkerhetsansvarig)
2. tillse att chaufförer och annan personal i transportkedjan har kunskap om innehållet i detta avtal.
3. säkerhetsansvarig, chaufförer och annan personal i transportkedjan som har åtkomst till oskyddade och identifierade förnödenheter dvs. deltar i lastning/lossning, låsning/plombering ska:
 - a. genomgå säkerhetsprövning (inkluderande registerkontroll).
 - b. genomgå utbildning i enlighet med punkt 11.2.3.10 i genomförandeförordning (EU) 2015/1998.
 - c. förse alla fordon och/eller behållare som används för att transportera leveranser till flygplatsen med försegling eller ett fysiskt skydd.
4. säkerhetsansvarig, chaufförer och annan personal i transportkedjan som endast hanterar redan förseglade eller fysiskt skyddade förnödenheter ska:
 - a. genomgå allmän utbildning i säkerhetsfrågor i enlighet med punkt 11.2.7 i genomförandeförordning (EU) 2015/1998.
5. [*namn på den kända leverantören*] ska meddelas vid tecken på att någon obehörig har haft åtkomst till godset.
6. om åkeriet anlitar en underentreprenör för att utföra hela eller delar av transportkedjan omfattas även detta företag av alla säkerhetsåtgärder enl. detta avtal. Transporten bör inte läggas ut på en tredje part, såvida tredjeparten inte redan har ett åkeriavtal med den kända leverantören [*namn på den kända leverantören*] som har ansvar för transporten.
7. chaufförer och annan personal i transportkedjan ska ha vetskap om att Transportstyrelsen, kan utföra oanmälda inspektioner och har då tillträde till fordonet/anläggningen. Inspektören ska vid dessa fall kunna legitimera sig som inspektör.
8. vi meddelar [*namn på den kända leverantören*] förändring inom vårt företag som påverkar innehållet i detta avtal.

Jag ansvarar helt och fullt för denna förklaring:

Namn:

Befattning:

Företagets namn, orgnr., adress och kontaktuppgifter:

Datum:

Underskrift:

Bilaga 15 – Exempel på egenkontrollprogram

Egenkontrollplanen (kvalitetskontroll) utgör en grund för kvalitetsarbetet inom luftfartsskydd då den bör ange hur ofta och vilka granskningsområden som ska granskas under året. Planen gör att ni på ett enklare sätt kan förbereda, planera och bemanna kommande kvalitetsgranskningar som ska genomföras under året. Se exempel på en egenkontrollplan nedan. Glöm inte att följa upp resultatet av genomförda kvalitetskontroller.

Exempel på Egenkontrollplan luftfartsskydd, 20XX

Upprättad av: _____

Datum: _____

Verksamhets-/granskningsområde	Frekvens (kan anges mer detaljerat t.ex. vilken månad)	Ansvarig	Checklista/ blankett	Kommentarer
Säkerhetsåtgärder för förnödenheter	1 gång/kvartal			
Säkerhetsprovning - Uppfyller genomförda säkerhetsprovningar kraven?	1 gång/år			
Kompetenskrav och utbildningsprogram	1 gång/år			
Skalskydd – Är staket intakt? Fungerar larmfunktioner? Skyddas förnödenheterna inne i lokalerna?	1 gång/kvartal			
Säkerhetsprogram – Har förändringar skett? Är rutiner uppdaterade?	1 gång/år			
Tillträde - Fungerar rutiner för tillträdeskontroll? Besöksrutiner?	2 gånger/år			
Transport - Skyddas förnödenheterna under transport? Efterlevs ev. rutiner för försegling under transport? Har anlitade chaufförer kunskap om krav och rätt utbildning?	1 gång/kvartal			
O.S.V.				